

nepriklausoma lietuva

Mr. J. Rucienius
19235 Leuvenland Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

1971 m. vasario 17 d. Nr. 1235

LE JOURNAL INDEPENDANT LITUANIEN AU CANADA • EST. 1941 • THE INDEPENDENT LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

DIENOS TEMOMIS

ANTROJI GIMIMO DIENA

Tą dvidešimtmetį, kuriu Lietuva gyveno savarankišką savo valstybinį gyvenimą, mes, sve tur atsidūrusieji, paprastai kraštutiniai idealizujame, piešiame žydrėmis spalvomis, pamirštame šešėlius, teprisimename šviesulius, esame kupini patoso, ilgesio ir romantiško gaudulio.

Lygiai taip pat romantiškai nepriklausomoji Lietuva šiandieną pristatoma komunistinėje spaudoje ir tarybinėje istoriografijoje. Žinoma, sukeičiami vaidmenys. Buvusieji negausūs priešvalstybiniai komunistai suromantinami, o pati valstybė sujuodinama, buvusieji jos laimėjimai sumenkinami, buvusios klaidos ir nepritekliai iškeliami ir pabrėžiami.

Be abejo, nei žydrėmis, nei juodomis spalvomis piešiamas Vasario Šešioliktosios Lietuvos įvaizdis nėra objektyvus: nepriklausomoji Lietuva dar laukia savo istoriko.

Vasario Šešioliktosios Lietuvos būtis ir buitis, ekonomika ir politika, socialiniai santykiai ir visuomeninė branda, švietimas ir kultūrinis gyvenimas nebuvo vien tik rožėmis klotas kelias į laimėjimus.

Ilgus metus buvusi caro imperijos užkampiu, ekonomiškai atsilikusi ne tik nuo Vakarų Europos pramonės kraštų, bet ir nuo savo kaimynų, beveik neturinti šviesuomenės, pirmojo pas. karo ir okupacijų nualinta Lietuva 1918 metais iš tikrųjų buvo nepavydėtinoje padėty-

je. Po antrojo pas. karo susikūrusios nepriklausomos valstybės Afrikoje ir Azijoje iš turtingųjų Vakarų kraštų susilaukė milijardinių pašalpų, jos ekonomiškai ir net politiškai yra lepinamos. Lietuva tokių privilegijų niekad neturėjo. Teko kurti valstybę iš nieko.

Per tą valstybinio gyvenimo dvidešimtmetį buvo pridaryta klaidų, buvo ir skaudžių pralaimėjimų — kaip ir kiekvienoje žmogiškoje veikloje. Vasario Šešioliktosios aktu buvo įkurta nepriklausoma ir demokratinė Lietuvos respublika, bet

ilgainiui netekome parlamentinės demokratijos. Turėjome per trisdešimtį lietuviškų generolų, bet per 20 metų nespėjome Lietuvoje galutinai išnaukinti neraštingumo. Tebegyvavo visokie lūšnynai ir "brazilkos", o kai kurie gyventojų sluoksniai

LIETUVOS AIDAS

Šis Viešasis entuziastinis, kvietiamasis ir švietimasis su mešoni „Lietuvos Valstybinis“ žurnalas. Išleistas metams 6 rub. 12 mar., patsi metų 3 rub. 6 mar., trims mėnesiams 1 rub. 50 kop. (8 mar.), mėnesiui 50 kop. (1 mar.). Atskirame numerio — 8 kop. (10 c.). Redakcijos adresas: Vilnius, Bascil. troy g. 2. Literiški rakštai rašyti adresas: An de Prasevichy Ob. Gct. IV. „Lietuvos Aidas“. Gucteicho Faldpost 166.

Šiokhiamų kaitmas švietimasis skilimo patito alinai 15 kop. (20 c.), bety le darbe mshamama taitai pat patito alinai 10 kop. (20 c.). Šiokhiamų kaitmas rašimasis alinai 75 kop. (1,50 mar.). Šiokhiamų kaitmas rašimasis alinai 75 kop. (1,50 mar.). Šiokhiamų kaitmas rašimasis alinai 75 kop. (1,50 mar.). Šiokhiamų kaitmas rašimasis alinai 75 kop. (1,50 mar.).

Vilniaus redaktorius A. Smetona, artimieji bendradarbiai: M. Biržiška, P. Dovydatis, P. Klimas, kun. dr. J. Stankevičius, agr. A. Maigis, dr. J. Šaulys ir A. Zmuidinavičius

Jė 22 (70)

Vilnius, antradienis, 1918 m. vasario mėn. 19 d.

II metal

LIETUVOS TARYBA skelbia

Lietuvos nepriklausomybę

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintą tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo m. 18—23 d. 1917 metais, **skelbia atstautanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine VILNIUJE** ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau susauktas Steigiamasis Seimas, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vilnius, vasario 16 d. 1918 m.

Lietuvos Tarybos nariai:

Dr. J. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaitis, P. Dovydatis, St. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrutis, Dr. J. Šaulys, K. Šaulys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Aido pirmame puslapyje buvo atspausdinta Lietuvos Tarybos deklaracija skelbianti Lietuvos Nepriklausomybę. Šis Lietuvos Aido numeris buvo vokiečių karinės valdžios tuoj konfiskuotas ir uždraustas platinti.

Laisvės dūžiai

Mieli Kanados lietuviai, švenčiame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 53-čiąją sukaktį. Deja, ši džiaugsmo šventė yra kartu ir liūdesio diena, nes mūsų tauta ir valstybė šiandieną neša sunkią vergiją.

Mes, gyvendami Vakarų pasaulyje, galime laisvai prisiminti mūsų tėvų gimtojo krašto šviesias dienas bei reikalauti laisvės gintaro kraštui. O šie skambūs laisvės varpo dūžiai pralaužė ir stipriausias geležines uždangas.

To liudininkais esame patys. Paskutiniųjų mėnesių laikotarpyje Brazinskai, Kudirkos ir Simokaičiai, besiverždami įvairiais keliais į demokratinį pasaulį, išgarsino Lietuvą, mūsų tėvų krašto kančias daugiau už gražiausias prakalbas bei įvairių įtakingų pareigūnų pažadus ir tuo pačiu įrodė pasauliui, kad lietuvių tauta yra nemirusi, bet gyva ir kovojanti.

Be abejo, ryšium su paskutiniais įvykiais Turkijoje, JAV pakrantėse ar Lietuvoje, prie Lietuvos reikalų iškėlimo daug prisidėjo atskirta nuo tautos kamieno lietuvių išeivija, o ypač jos jaunimas, atskubėjęs pirmas į Lietuvos gynimo apkasus su naujais ir moderniškais ginklais.

Garbė Tau, gražusis Lietuvos atžalyne, kad Tu dar nepaskendai pigių blizgučių pasaulyje, kad Tu, nors nematęs Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Karaliaučiaus, Gardino miestų, nematęs gražiųjų Lietuvos laukų — atsistojai išeivijos avangarde. Garbė ir Tau, kūrėjau-savanori su mo-

(keliamą į 2 psl.)

DIENOS TEMOMIS

(atkelta iš 1 psl.)

— kumečiai, trobelninkai, priemiesčių bieduomenė — tebegyveno skurde. Nė vienas Lietuvos rašytojas — nei Krėvė, nei Vaižgantas, nei Putinas — Vasario Šešioliktosios Lietuvoje negalėjo pragyventi iš savo kūrybos.

Tai tikrovė, kuri nesiderina su mūsų suromantintuoju įvaizdžiu apie Vasario Šešioliktosios Lietuva, bet ir šita tikrovės dalis yra tikra ir iš istorijos nebeišraunama. Tačiau Vasario Šešioliktosios Lietuva yra tokia gyvybiškai svarbi, reikšminga ir lemtinga lietuvių tautos istorijoje, kad jokie buvę skauduliai nebegali sumenkinti antrosios Lietuvos valstybės svarbos ir laimėjimų. Ne dėl tų skaudulių, bet nežiūrint jų nepriklausomos Lietuvos laikotarpis yra toks vertingas.

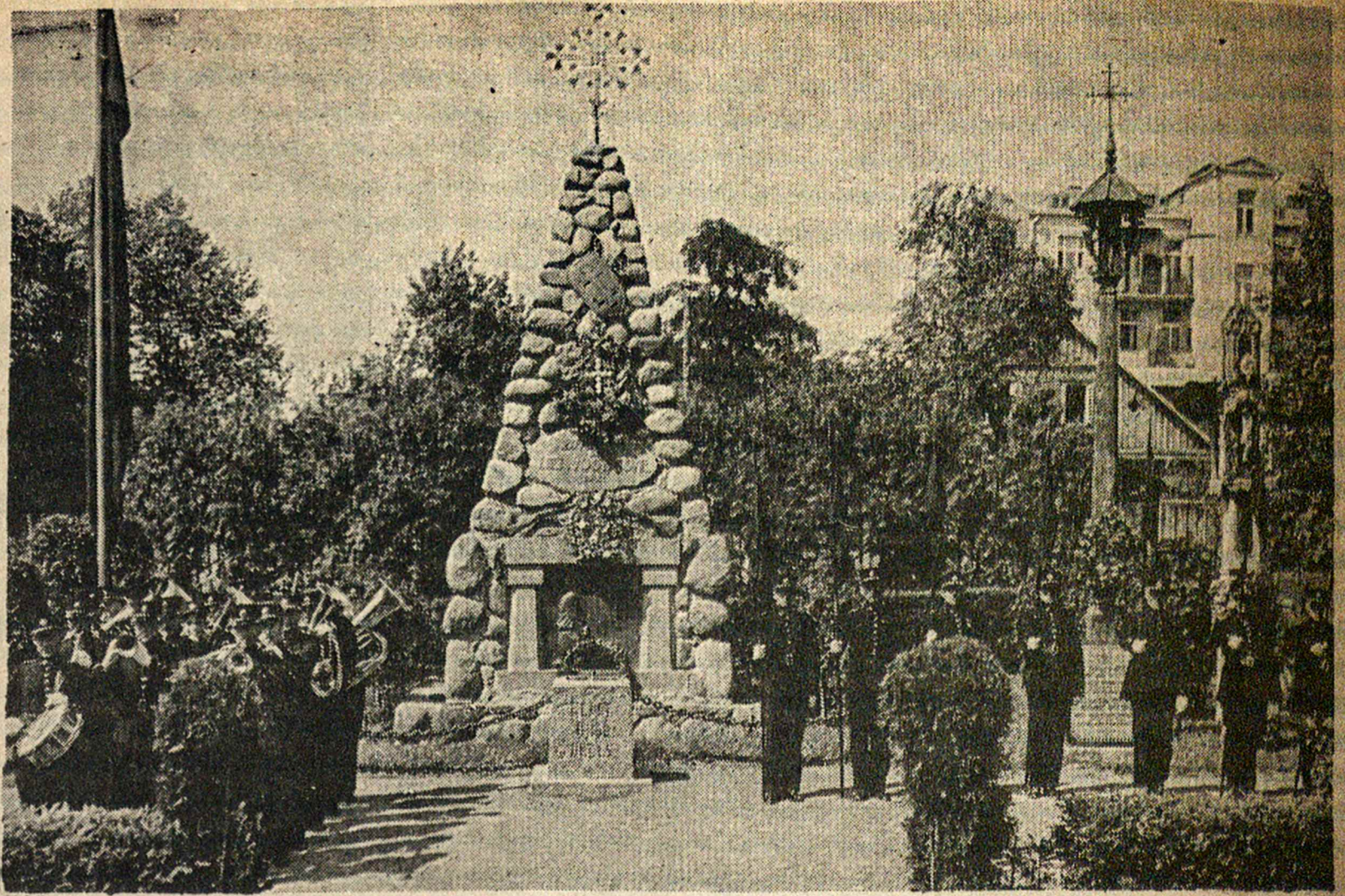
Laikraštlininkas Vytautas Meškauskas kartą taip samprotavo: jeigu 1863 m. sukilimas prieš rusų okupaciją būtų pasisekęs, mes šiandien kalbūtume lenkiškai, skaitytume lenkiškai ir jautumėmės lenkais. Jis, tur būt, teisus. Bet mes lygia dalia galime ir šitaip samprotauti: jeigu nebūtų buvusios Vasario Šešioliktosios Lietuvos valstybės, šiandieną jau nebebūtų lietuvių tautos, bet tik lietuviškai kalbančios žemdirbių genties likučiai.

Tas dvidešimtmetis sucementavo lietuvių tautą, išugdė tautinę savigarbą, išryškino savitą jos veidą. Tik per tą laikotarpį chlojų ir muzikėlių Lietuva subrendo į valstybinę tautą — į naciją. Išsimokslino tūkstančiai lietuvių inteligentų, sparčiais šuoliais buvo prisivejami kultūringieji Vakarų kraštai, buvo beišnykstantis tautinis lietuvių nepilnavertiškumo kompleksas.

Sovietų propaganda ir Lietuvos komunistai tą nepriklausomąją Lietuvą šiandieną juodina ir menkina. Tačiau Vasario Šešioliktosios Lietuvos valstybės reikšmės ir prasmės nederėtų pamiršti nė tiems Lietuvos komunistams, nes ir jie šiandieną dar naudojasi jos laimėjimais, jos pasiekimų vaisiais.

Jei nebūtų buvę anos "buržuazinės Lietuvos", šiandieną lietuviškai, tur būt, nekurtų nė tokie talentingi tarybiniai rašytojai ir poetai kaip Avyžius, Bieliauskas, Sluckis, Vaičiūnaitė ar Marcinkevičius.

Šiandieną komunistinė Lietuvos valdžia giriasi tūkstančiais lietuvių mokslininkų, inžinierių, gydytojų, išplėstu mokyklų tinklu. Bet juk nepriklausomosios Lietuvos universitetai ir kitos aukštosios mokyklos paruošė ir išugdė tuos mokslininkus, menininkus ir intelektualus, kurie vėliau savo žinias ir patyrimą perdavė jaunesniosioms kartoms. Be paruoštų kadrtų, be išmokslintos šviesuomenės, be tūkstančių inžinierių,

Nepriklausomybės laikais: paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę Karo muziejaus sodelyje Kaune. Dabar sovietų valdžia paminklą nugriovė.

ekonomistų, agronomų, mokytojų modernioje visuomenėje neįmanoma bet kokia ekonominė, socialinė ar kultūrinė pažanga. 1918-aisiais, kai buvo paskelbtas Vasario Šešioliktosios aktas, tų kadrtų, toš šviesuomenės Lietuvoje beveik visiškai nebuvo. Per savarankiško valstybinio gyvenimo dvidešimtmetį buvo beveik iš nieko sukurta Lietuvos šviesuomenė — buvo sukurtas tas pagrindas, kuriuo remiantis ir sovietinė valdžia jau galėjo plėsti Lietuvos mokyklų tinklą, galėjo vystyti pramonę, nes jau buvo tam paruoštų žmonių.

Ar Korsakas, Venclova, Matulis nebuvo nepriklausomos Lietuvos universiteto auklėtiniai? Ar iškilieji Vilniaus operos solistai Noreika, Daunoras, Stasiūnas nebuvo Kipro Petrausko mokiniai? Ar dabartiniai vadovaujantys Lietuvos agronomai nebuvo nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio akademijos absolventai?

1918-ųjų metų Lietuva buvo ekonominė, kultūrinė, mokslinė ir dar net tautinė nykuma. Iš nieko, iš visiško neiko susikūrė gimnazijų tinklas, aukštosios mokyklos, konservatorijos, teatrai, išsivystė ištisas kultūrinio, meninio ir mokslinio gyvenimo kompleksas. Ir subrendo valstybinė tauta — nacija. O jei nebūtų nacijos, tai ir tie nepri-

LAISVĖS DŪŽIAI

(atkelta iš 1 psl.)

čiute, išėjus su savo vaikais reikalauti laisvės mūsų Lietuvai.

Mieli Kanados lietuviai, Mūsų karių-savanorių iškovota laisvė įdavė mums į rankas Lietuvos pasą, kuris pokario metais apsaugojo ne vieną mūsų nuo panašaus likimo, kokio susilaukė Europos pabėgėlių stovyklose daugelis Sov. S-gos pavergtų tautų. Deja, ne vienas mūsų užmiršo 1945 m., kartu užmirš-

klausomąją Lietuvą menkinantieji Vilniaus propagandininkai šiandieną rašytų rusiškai, ir Sniečkaus vietoje šiandieną, tur būt, sėdėtų koks nors Ivanovas...

Prieš 53 metus paskelbtas Vasario Šešioliktosios aktas lietuvių tautai yra daugiau kaip istorinis dokumentas. Penkiasdešimts trys metai tautos istorijoje iš tikrųjų tėra menkniekis. Tautų amžius skaičiuojamas tūkstantmečiais. Tačiau ana 1918 m. vasario 16 diena, kada išklerusia rašomąja mašinėle buvo atspausdintas dokumentas, skelbiantis nepriklausomos, demokratinės Lietuvos respublikos atstatymą, virto pačia lemtingiausia lietuvių tautos istorijoje žinoma data — tai antroji lietuvių tautos gimimo diena. REM

dami ir tas pareigas bei uždavinius, kokius uždėjo žuvę Lietuvos kariai. Dėkui Aukščiausiam, kad tokių paklydėlių esama labai nedaug, nes šio krašto lietuviai, įsijungę į Kanados Lietuvių Bendruomenę, sudaro stipriai organizuotą tautinę grupę, savo šakota veikla, apėmusia visas gyvenimo sritis.

Tad ir šiemet, minint Vasario 16 šventę, Kanados vyriausybė ir visas pasaulis turi išgirsti mūsų vieningą balsą: gana Lietuvai kančių, gana Sibiro taigoms lietuviško kraujo. Lietuva kovoja, ji yra gyva, trokšta laisvės. O gyva ir kovojanti tauta negali žūti.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo proga, siunčiame sveikinimus mūsų pavergtiems broliams ir sesmės, kurie negalės su mumis džiaugtis ta didele tautine švente. Sveikiname visus Kanados lietuvius, tvirtai tikėdami, kad visų mūsų suglaustos gretos atneš laisvės aušrą mūsų Lietuvai.

Vardan tos, Lietuvos, vienybė teżydo.

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba

NAUJAS ADRESAS

Amerikos lietuvių tarybos naujasis adresas yra toks: 2606 West 63rd Str. Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. 7786900 — 778-6901.

Pašto ženkle atvaizduota Lietuvos Taryba, kuri 1918 m. vasario 16 d. pasirašė Nepriklausomybės aktą. Ženklas buvo išleistas nepriklausomybės dešimtmečio proga 1938 m.

PANORAMA

KUDIRKOS LIKIMAS

Vakarų pasiekia įvairios žinios apie Simo Kudirkos likimą. Tvirtinama, kad S. Kudirka sovietų povandeniniu laivu buvo nuvežtas į Klaipėdą ir paguldytas į ligoninę. Oficialiai buvę aiškina, kad jis buvo amerikiečių sumuštas. Pagrindinėm žaizdom apgijus, jis buvęs nuvežtas į Krimo kurortą. Kitais šaltiniais remiantis, jis žva-

Vasario 10 d. sukako du metai nuo laikraštiniuko, Žurnalistu-s-gos garbės nario, ilgamečio NL redaktoriaus Jono Kardelio mirties.

lus ir sveikas esąs Klaipėdoje. Be to, tvirtinama, kad sunkvežimiu iš Kudirkų buto paėmęs jo žmoną Genele ir vaikus Valdą su Lolita ir išvežęs juos nežinoma linkme.

Kai kurios šitų žinių pateko ir į Vakarų spaudą bei žinių agentūrų pranešimus. Beveik visos šios žinios Vakarų pasiekia privačiais laiškais iš Lietuvos. Prileistina, kad panašias žinias laisvoti gali ir KGB įstaigos propagandos sumetimais.

NAUJAS LYDERIS

Naujuoju Ontario progresyviųjų konservatorių lyderiu buvo išrinktas provincijos švietimo ministras W. G. Davis, kuris perims atsistatydinančio provincijos premjero R. Robartso pareigas.

W. G. Davis atstovauja dešiniąją partijos sparną ir šiais metais turės vadovauti partijai per provincijos rinkimus.

NAUJOJI KONSTITUCIJA

Federalinės ir provincijų valdžių konferencija dėl naujos Kanados konstitucijos praėjo pragmatizmo ženkle. Buvo sutarta, kad Ontario, Kvebekas, dvi vakarinės arba rytinės provincijos gali vetuoti bet koki konstitucijos keitimą. Kvebekui buvo pažadėta konstitucijoje garantuoti kalbos ir pilietinių laisvių teisę.

Kvebeko opozicinės partijos kritikavo premjero R. Bourassos laikyseną konferencijoje.

"SAUGOK AMERIKĄ"

JAV kongreso pakomisė užsienio klausimams vasario 4 d. paskelbė, kad 1970 m. lapkričio 23 d. nepavykus Simui Kudirkai pasitraukti į Vakarų, dėl nesugebėjimo bei biurokratinių klaidų tenka kaltinti dvi JAV įstaigas: Pakrančių Apsaugą ir valst. departamentą. Pakomisės apklausinėjimams vadovavo L. Hays.

Pranešime pažymėta, kai tai buvusi "tragiška diena" ir kad JAV įstaigos nesugebėjusios duoti paprastą nurodymą: "neišduokite pabėgėlio, kol negausite nurodymo iš vyr. būstinės". Taip pat pastebėta, kad admiralui Ellis ir kap. Brownui buvo leista pasitraukti į atsargą ir jie tuo būdu išvengė teismo. Pranešime pažymėta: "Jei tokia laikysena yra būdinga aukštiesiems pareigūnams, Dieve, apsaugok Ameriką". Pokomisės apklausinėjimais buvo vykdomi aštuonias dienas.

ITALŲ KUNIGAI LIETUVOJE

"Šimtas katalikų dvasininkų išvyko į Sovietų Sąjungą" — sausio 19-20 d. skelbė Italijos spauda. Išvykusiųjų tarpe daugiausia buvo Romos dvasininkai. Išvyka, kaip pažymėjo "Giornale di Bergamo", turėjusi turistinę ir politinę atspalvį.

Vatikano žiniomis, Italijos dvasininkų išvyką lydėjęs "sovietų žurnalistas" Maskvos radijo ir televizijos atstovas Ro-

moje, "atrodo, lietuvių kilmės", Edvardas Juozėnas. Ekskursija Sovietų Sąjungoje buvo iki sausio 26 d.

Dvasininkai buvo nuvykę ir į Lietuvos sostinę Vilnių. Italijos ekskursantai Vilniuje matę Aušros Vartus ir jiems buvo parodyta katedra, sovietų paversta paveikslų galerija. Iš Vilniaus jie buvo

nuvykę į Leningradą, kur taip pat pamatė bažnyčią, paverstą priešreliginiu muziejumi.

BEDARBIAI

Sausio mėn. Kanadoje buvo 668 tūkstančiai bedarbių, kas sudaro 8 nuoš. dirbančiųjų. Kvebeko provincijoje bedarbių yra 8,3 nuoš., o JAV bedarbių — 6 nuoš.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELB DAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMU, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$ 7.00
KELEIVIO 1971 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeluoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

Windsor DRY CLEANER & DYERS CO. LTD.

1205 Church Ave. Verdun, P.Q. Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, anklodes, karpetus, sopkas ir visa kita namų apyvoką. Windsor yra moderni valykla, turinti 25 metų patirtį šiame darbe. Turinti įrengtą moderniausių drabužių apsaugą (storage) ir greitą aptarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petruilis, P. Keržulis, A. Greibus

LASALLE AUTOMOBILE INC.

BRONX PARK GARAGE

7635, boul. LASALLE

366-7818

Tel. 365-3364

- DEMON
- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

- išorės taisymas
 - dažymas
 - ratų derinimas
 - kiti remontai
- De La Verendrye Blvd.
LASALLE, QUÉBEC

LIETUVA TEBĖRA GYVA!

Lietuviai!

Nepriklausomybės atstatymo sukaktį šiemet minėsime sujaudinti ir giliai sukręsti. Trys vienas po kito sekę, lygiai kaip anksčiau kiti pasisekė, lietuvių bandymai išsiveržti iš sovietinio tautų kalėjimo įrodė mum ir pasauliui, kad Lietuva, nežūrint priespaudos, tebėra gyva, o lietuviams laisvė yra brangesnė už visa kita.

Lietuvių žygiai ir aukos sukrėtė pasaulio sąžinę ir paskatino viešai prabilti, kad jau laikas sovietinei imperijai atverti savo sienas.

Mes tvirtai tikime, kad visų sovietų pavergtų tautų sustiprėjęs veržimasis į laisvę ir pasaulio viešosios opinijos spaudimas pagreitins komunistinės imperijos žlugimą ir priartins Lietuvai laisvės dienas.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas turi malonią pareigą pareikšti, kad pastarųjų įvykių paveikti, visi laisvojo pasaulio lietuviai, o ypatin-gai jaunimas, savo greita, išradinga ir darnia akcija bei gausiomis aukomis įrodė, kad Lietuva tebėra mumyse gyva ir kad į jos laisvinimo darbą ateina jaunoji karta.

Mūsų nuoširdi padėka ir pagarba visiem! Ta proga dėko.

jame ir visiem nepailstamai kurstantiem lietuviškumo ugnį savose šeimose, vargo mokyklose, organizacijose ir kultūros baruose. Padėka taip pat skelbiantiem pasauliui Lietuvos nedalią ir savo aukomis remiantiem Lietuvos laisvinimo pastangas. Gili pagarba ir mūsų pasitikėjimas broliam ir sesėm pavergtoje tėvynėje bei tolimoje tremtyje.

Pastarieji įvykiai, o ypač tragiškas Simo Kudirkos šuolis į laisvę, išskėlė Lietuvos klausimą pasaulio viešumai ir kartu mus įpareigojo savo darbais ir aukomis užtikrinti, kad jis nebūtų vėl užmirštas.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas derins visas pastangas ir darys visa, kad Lietuvos laisvės klausimas būtų gyvas visur, o ypač ten, kur bus svarstomi Europos likiminiai reikalai.

Lietuviai!

Minint šiemet Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį, visų mūsų, nežūrint kur begyventume, ikvėpiančiu ir paskatinančiu šūkiu tebūnie mūsų brolių įprasminta mintis, kad už laisvę verta mirti.

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

TĖV. BERNATONIO
ATSISVEIKINIMAS

Mielieji lietuviai,

Penkis mėnesius važinėjęs po Ameriką ir Kanadą, vasario 3 d. grįžtu į Vokietiją. Grįžtu su didesne viltimi, negu atvykęs turėjau, kad Vasario 16 gimnaziją mes bendromis jėgomis išlaikysime ir jai naują bendrą patatysime.

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie mane kelionėje globojo, vežiojo ir bendrabučio statybai aukojo. Negaliu išvardinti visų, nes taip daug būtų vardų. Tegu būna Jūsų auka lietuviško jaunimo ir Lietuvos labui.

Man labai gaila, kad nepajėgiau aplankyti Amerikoj ir Kanadoj daug šaunių

lietuviškų kolonijų, šeimų ir pavienių asmenų. Tačiau esu tikras, kad jie visi man atleis ir savo aukomis vis viena prie Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybos prisidės.

Labai prašau visų geros valios lietuvių savo auka išlaikyti vienintėlę aukštesniąją lietuvių mokyklą - Vasario 16 gimnaziją. Jos likimas yra mūsų rankose.

Sū dėkingumu ir meile
Jūsų

Kun. T. Alfonsas Bernatonis;
OFM Cap.

PARENGIMAI
IR SPAUDA

Dažnų parengimų rengėjai, įvairios organizacijos, parapijos, klubai, draugijos kartais piktais žodžiais užmetinėja savajai spaudai, kad per

mažai rašo apie parengimus, vakarus, balius, minėjimus. Tarsi tai būtų pirmoji laikraščio prievolė visa tai pirmoje eilėje aprašyti ir išgarsinti, paliekant aktualesnius bėgamojo laiko įvykius antraeiliais dalykais.

Bet labai mažai arba ir visai nepagalvojama, o kartais ir visai sąmoningai ta pati lietuviška spauda pamirštama ir net ignoruojama.

Rengėjai visą dėmesį dažniausiai nukreipia į parengimų pelną, visai užmiršdami, kad ir mūsų lietuviškoji spauda taip pat turi išsilaikyti ir kad kiekvienas gautas doleris jai yra reikalingas ir brangus.

Labai mažai yra rengėjų, kurie pakviestų spaudos žmones į ruošiamą pobūvį ar minėjimą. Dar mažiau yra tokių, kurie atsiųstų sapudai kontromarkę. Bet užmirštama ir nepagalvojama, ar laikraščio redaktorius gali kas savaitgalį visus ruošiamus parengimus aplankyti? Tam pristigtų laiko, na, ir lėšų, turint omeny mūsų spaudos žmonėms mokamas algas.

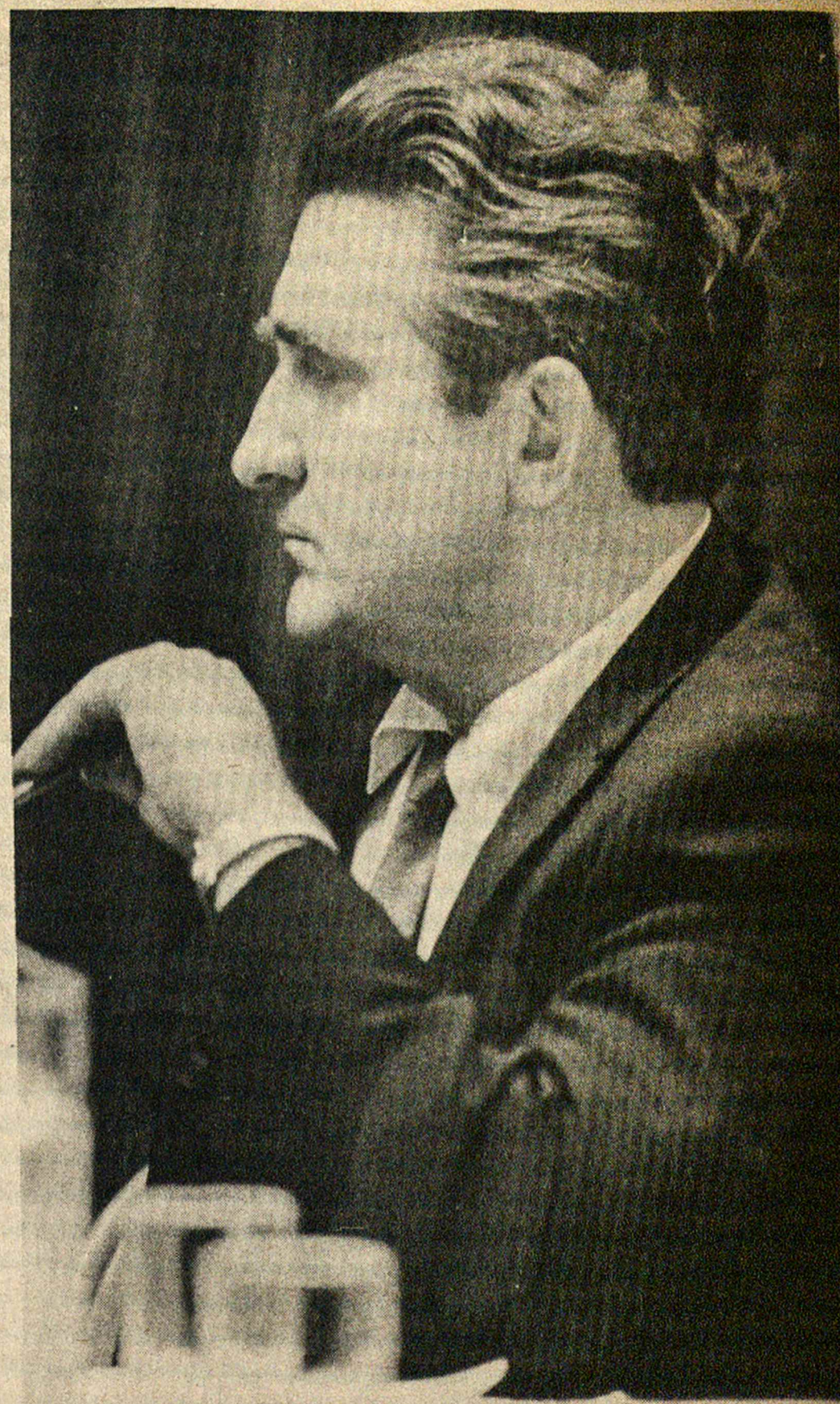
Būtų labai gražu, jei mūsų organizacijos, parapijos ir kiti vienetai, kurie rengia įvairius viešus parengimus, nepamirštų ir savos spaudos bei jos darbuotojų, be didelio skrupulingumo dėtų skelbimus, nepagailėtų redakcijoms pasiūsti vieną kitą bilietą ir nors mažytę dalį iš likusio pelno paskirtų savo spaudai.

Kaip begalvotume, ką besakytume, lietuviybė iš-eivijoje išsilaiko ir tol ji dar bus gyva, kol bus gyva mūsų lietuviškoji spauda. J. Šiaučiuolis

IŠ PAVYDO
PAŽALIAVES

Mano komplimentas Jūsų laikraščiui (sausio 20 d.) už pernykčio baliiaus nuotraukos idėjimą. Tiesiog pažaliavau iš

V. VOLERTAS LAIMĖJO DRAUGO PREMIJĄ

Vytautas Volertas laimėjo Draugo premiją už savo romaną "Pragarų vyresnysis".

V. Volertas 1968 m. yra gavęs premiją už romaną "Šamokslas". Be to, dar yra išleisti du jo romanai: "Upė teka vingiais" ir "Gyvenimas dailus". Pernai

išleistos jo verstos Sudermano "Lietuviškos pasakos".

V. Volertas gyvena New Jersey valstijoje, dirba inžinieriaus darbu, uoliai dalyvauja visuomeninėje veikloje. Pernai rudenį jis išrinktas JAV LB centro valdybos pirmininku.

pavydo, pamatęs brolių aitvarą poetą H. Nagį šalia keturių gražuolių. Dabar matau iš kokių šaltinių Henrikas semia įkvėpimą.

Jeigu pas Jus visos merginos taip atrodo, manau, gal reikėtų su šeima persikelti į Montrealį ir dalyvauti Nepriklausomos baliuje. Konkuruoti su Henriku nepajėgsiu, bet gražuolėms paploti mokėsiu.

Pr. V.

NE 258, BET
278 KUOPA

NL sausio 20 d. 13 psl. tarp kitų žinučių yra paliesta ir SLA. Nežinomas autorius rašo, kad turime čia gausią SLA 258 kuopą, kuri kultūrine veikla nepasižymi. Pir-

ma turime pranešti, kad tokios kuopos čia, St. Catharinėje, su 258 numeriu nėra, o todėl ir kultūrinę veiklą negali pasižymėti.

Yra 278-ta kuopa. Bet ši kuopa finansiškai kultūrinę veiklą rėmė, remia ir, kol joje nors vienas narys liks gyvas, rems. Kiekvienais metais iš savo kuklios kasos skiriame aukas šeštadieninei mokyklai, Lituanus žurnalui, festivaliui, ruošiamom Joninėm ir t.t. Šiais metais dėl Brazinskių pasiūsta Turkijos vyriausybei telegrama, dėl V. Kudirkos - protesto raštas prez. R. Niksonui.

Suruošiam Naujųjų metų sutikimus, tikrai dėl streiko šiais metais pra-

Keating **FORD** *Sales Limited*
4475 BANNANTYNE AVE.
VERDUN, QUE.

PINTO
MAVERICK
TORINO

TEL: 769-8831
Namų 366-2548

Sales Manager
Leo Gureckas

FORD

Nauji ir naudoti automobiliai garantuoti nuo 1 iki 5 metų

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos (Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius
366-0330
140 - 2e AVENUE LASALLE

- Sildymo ir vandentiekio taisymas ir nauji įrengimai.
- Vandens šildymui tankų pardavimas ir įrengimas.
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas.
- Visi įkainavimai neapmokami.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

MONTREALYJE

MINTYS PRIE DVIDEŠIMTOJO LAPO

1951 m. vasario 9 d. Montrealio arkivyskupas kardinolas Paulius-Emilius Leger pasirašė oficialų Montrealio lietuvių Aušros Vartų parapijos įsteigimo dekretą. Šiandien suėjo lygiai dvidešimt metų nuo to įvykio.

Šis rašinys nėra prisiminimai žmogaus, ištiesai gyvenusio Aušros Vartų parapijoje. Taip pat ir čia nebus kokios nors parapijos istorijos santrauka, nors ir bus remiamasi istoriniais duomenimis. Rašinys neminės nusipelnusių asmenų vardų, nors jie nebus praeiti nepastebėti. Taip pat čia nebus apologetikos, kaip lygiai bus

leidome. Patariame patikrinti bendruomenės ir organizacijų bylas.

SLA 278 kuopos valdyba

CITATOS

NUŠNEKANTIEJI KALBĖTOJAI

"Keleivis" vasario 2 d. vedamajame taip rašo apie kai kuriuos mūsų prakalbininkus:

"Deja, praeities patirtis rodo, kad kartais ir geriausių norų ir aukščiausių pareigų prakalbininkais mums tenka gerokai nusivilti. Ypač dėl to, kad tas jų iškilmingai tartas ar parašytas žodis kartais visiškai nepasižymi nei aktualesne tema, nei gilesne mintimi ir nei kiek rūpestingiau apdailinta forma. Tokios ydos dar galėtų būti atleistinos kokiam "mėgėjiškam" atsitiktinam šnekėtojui, bet jau daug blogesnis išpūdis, kai kartais visiškai į laukus nušneka ar nurašo kuris nors "iškilus" svarbesnės bendrinės organizacijos atstovas ar net diplomatas. Tokių skysto vandenėlio laistymu pro tvorą jis ne tik patsai prieš tautos akis susimenkina, bet ir jo atstovaujama organizaciją ar postą visai nenorom gerokai sulėkština ir jos ar savo veiklą pavaizduoja vaikų darbu.

vengiama polemikos. Šis rašinys yra trumpas mąstymas dvidešimtųjų parapijos sukaktuvių proga.

Mintys sustoja prie pirmojo asmens. Prieš imant plunksną į rankas, buvo perskaityti parapijos steigėjo ir pirmojo klebono prisiminimai. Nedaug pasaulyje yra tokių žmonių, kurie, atvykę į svetimą kraštą, tūrėdami kišenėje vos trideseimt dolerių, imtųsi milžiniško organizavimo darbo. Reikia nepaprastos drąsos, pasišventimo.

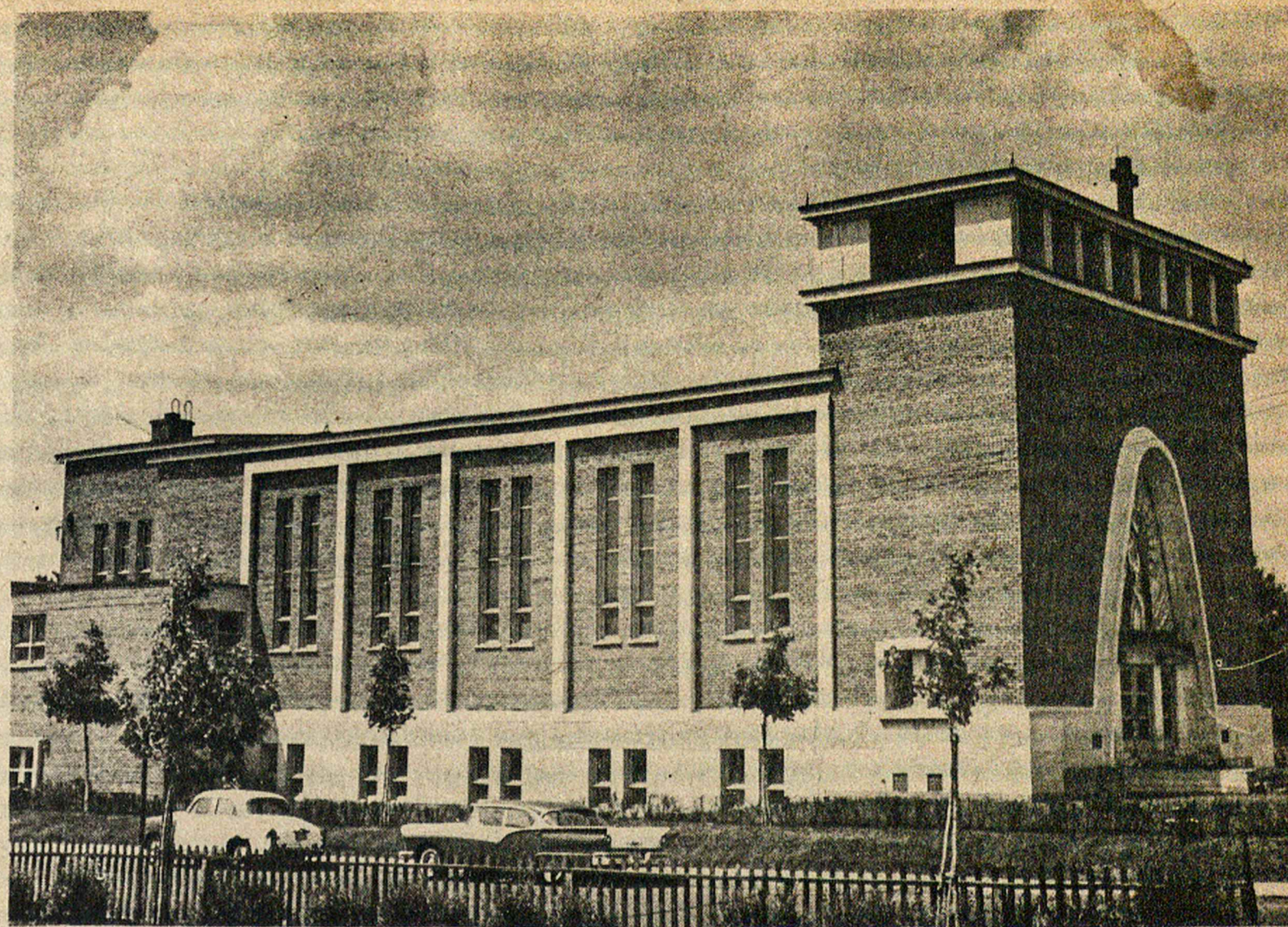
Reikia neeilinės energijos, reikia nuolatinio atsparumo prieš nepasisekimus, dvasios šaltį ir net kitų kenkimus. Kiek daug pergyventa, kiek išvargta. Nedraugų eilėse buvo nemažai, pradendant žiurkėmis, baigiant net labai įtakingais asmenimis. Bet jei buvo nedraugiškai nusiteikusių, tai dar daugiau buvo draugų, talkininkų ir bendradarbių. Jų skaičius augo ir jie spietėsi apie organizatorių.

Tokio didelio organizatoriaus paunksmėje gali būti sunkiau pastebimi kiti bendradarbiai. Tikrai, jie gali būti sunkiau pastebimi, bet jų vertė ir nuopelnai dėl to nesumažėja. Ir viršūnė nebus viršūnė, jei aplinkui nebus kitų pakopų. Mintys eina pro eilę bendradarbių vikarų, įvairių talentų ir dar įvairesnių charakterių. Jie visi talkino bendram tikslui.

"Būsiamiems prakalbininkams mes norime priminti, kad jų mėgiama kartoti faktą, jog, artėjant bolševikams, mums teko trauktis iš Lietuvos į Vakarų, mes jau žinome, nes patys nuo jų traukėmės.

"Kad teko vargti tremtinių stovyklose, mes taip pat žinome, nes daugelis ten drauge vargome.

"Kad atvykome į Ameriką, mes irgi žinome, nes dar ir dabar čia esame".

Štai, grupė parapijos komiteto narių, štai, organizacijų vadovai ir valdybos, lituanistinės mokyklos darbuotojai, sporto instruktoriai. Štai, katekistės, giesmėmis Viešpatį garbiną asmenys, meniniais talentais apdovanotieji talkininkai. Štai, pastatų prižiūrėtojai, virėjos, skalbėjos ir valytojos. Štai, "pilkieji" žmonės, meldėsi, dirbę ir bendradarbiavę. Štai, fundatoriai, aukotojai, stambios sumos ir našlių skatikai. Pagaliau net opozicijoje buvę asmenys, jei tik jie troško tiesos, o ne griovimo, jei jie siekė, kad naujieji keliai tikrai būtų tiesūs, tai ir jie laikytini didelio šio darbo talkininkais.

Pagrindinis parapijos tikslas buvo ir tebėra Kristaus tikėjimo išlaikymas ir stiprinimas lietuvių širdyse. Buvo ir tebėra antraeilė tikslų, kultūrinių ir tautinių. Ne visi tikslai yra pavykę šimteriopai tobulai. Ne šio rašinio uždavinys nurodyti priežastis ar vaisius. Vienas dalykas yra neabejotinas, kad be Aušros Vartų parapijos konkrečiose mūsų sąlygose religinių, tautinių ir kultūrinių sričių keliai būtų buvę dar sunkesni.

Gal būt, labiausiai apčiuopiama parapijos steigimo ir formavimo kliūtis buvo materialinių išteklių nebuvimas. Vargu ar kitaip gali būti, jei visi planai remiasi neuž-

(keliami į 9 psl.)

Aušros Vartų parapijos bažnyčia Montrealyje

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS MŪRINIMO DARBAI IR VIŠKĖRIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBECO.

M. Krauza

10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. Tel.: 366-0500 366-4203

- TAISOME IR DAŽOME AUTO - MAŠINAS.
- ESAME SPECIALISTAI MOTORINIŲ ROGIŲ SAV. G. DESROCHERS

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q. — ILLE BIZARD, P.Q.
601 St. Jean Road. 459 Cheerier Street.
Tel. 695-3883 Tel. 626-5175

- Parduodami "SCORPION" firmos motorinės rogės.
- Atsitiktiniai ir kapitaliniai auto-mašinių remontai.
- Degalai, tepalai, padangos ir kt.
- Lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINE MEDZIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Iš Detroito rašo Alf. Nakas

Šiandien vasario trešioji. Šiandien 25 fahrenheito laipsniai. Liaudis juokauja, kad užėjo karščio hanga. Dešimtį dienų buvome kaip šiaurės ašigaly. Dešimtį dienų temperatūra pakildavo tik po keletą laipsnių viršum nulio, o naktimis nukrisdavo iki netoli dešimties žemiau nulio.

Vakar turėjo išlįsti kurmis ir pažvelgti į saulę. Saulė buvo ne visą dieną, bet temperatūra, pačiame vidudienį — nulis. Radijo pranešėjai meldė kurmį nesirodyti, jei jis turis nors kiek smegenų.

Vakar Chryslerio tarnautojai metėme darbą dešimtą valandą. Kad naujos darbo sutarties laiku nepasirašė. Sutar-tis gimė apie pirmą ir šiandien vėl visi grįžome.

Šūkauja spauda ir radijas apie naujojo sporto stadijono statybą. Meras ir visi Detroito patriotai nori, kad vidurmiesty, kad prie Detroito upės. O priemiesčių "rasistai" vis pakiša savo planus,

siūlydami tai viename, tai kitame priemiesty. Užvakar, vakar vienas pasiūlė netoli Pontiaco, tai susijaudino ir meras, ir vidurmiestiečiai. Trečia diena vieni už, kiti prieš, už ir prieš, už ir prieš.

Pasibaigė sausis ir žmogžudysčių statistikai paskelbė: kasdien po du lavonus. Kaip apsiūta. Du žmonės kasdien nušau-nami, papiaunami, pasmaugiami. Daugiausia nušau-nama. Šiandien žuvo nuo nusikaltėlio kulkos policininkas. Pirmas šiais metais, tarnybos pareigas eidamas. Policijos vadas prašo peržiūrėti kriminalinius įstatymus ir atimti iš visų ginklus.

Vakar baigėsi Winter Soldier "karnavalas". Ten kareiviai atlikinėjo viešą išpažintį, kaip jie Vietname kankinę ir žudė civilius, karo belaisvius. Kad ir baisiame šaltyje, tą "teismą" piketavo Breakthrough grupė.

Piketai, šalčiai, kriminalas, stadijonas, kriminalas, stadijonas, Vietnamas, Chrysleris,

mėnulis, astronautai, šalčiai, kriminalas, piketai... Ai, tas mūsų dinamiskasis Detroitas — kaip turizmui skirta brošiūrėlė šaukia.

Dinamiškas ir lietuviškasis Detroitas. Piketavome už Simą Kudirką. Piketavome už Vytautą ir Gražiną Simokaičius. Rašėme laiškus prezidentams ir gubernatoriams. Visi kartu, ranka rankon, seni ir jauni. Iš tiesų — ir jauni. Ne tiek daug tų jaunųjų, nes ne visi su seniais užsiima. Bet tie, kurie užsiima, tai jau nuoširdžiausi ir patikimiausi. Gera dabar su tokiais. Raštuose visas gramatikas seniesiems ištaiso, delegacijose už senius pakalba.

Galinos Gobienės "Šilainė" šoka kaip šokusi. Buvo kviesta į gubernatoriaus William G. Milliken inauguracijos balių sausio 30 d., bet nenuvažiavo. Buvo blogas oras, o kažkas ten ir paskvietėjus nesklandžiai ėjęsi. Užtat sausio 30 d. vėl šoko Michigano uni-

versitete studentų pasaulinėje mugėje.

Nebe kelintą, o keltą liktą kartą pamečiui ten kviečiama. Beveik niekada neatsidako. Visada būna pati geriausia šokėjų grupė ir pelnosi daugiausia ovacijų. Šoks nepriklausomybės šventės minėjime vasario 14 d. Jau yra pakviesta dar į kelias vietas.

Dabar iš peties repetuoja ir Stasio Sližio jaunimo choras. Čia jau visa masė — apie 70 jaunuolių. Pusantrios dekadės Detroito jaunimas tylėjo, nes nesirado, kas jį dainuoti pamokytų. Pagaliau — Sližys. Kodėl jis tik dabar, prieš pora metų, su jaunimu pradėjo, kai čia du dešimtmečius gyvena? Priežasčių daug ir nesiimsiu jų aš čia aiškinti. Bet tik pradėjo. Ūpas gi jaunimui atsirado, kai pereitą pavasarį nusisėkė "Piršlybos Šapnaguose". Choras irgi karštai ruošiamas vasario 14-ai.

Pagerbėme Kazį Birį. Tai buvo sausio 31 a., pavakary, Lietuvių namuose. Justas Pusdešris buvo vyras, kuris spektaklį sulipdė. Girdėjau

(ne iš jo lūpų, o iš kitų), jog jis jau keletą metų dūsavęs dėl Binkio. Tik vis nei žmonių, nei lėšų.

Pagalčiau, sakau, sulipdė. Sukvietė pačius geriausius senuosius, Alkos dramos kolektyve vaidinusių, aktorius — Vytautą Ogilvį, Karolį Balį, Henriką Dūdą, Kazimierą Gricių. Pasitelkė iš "Šapnakių" aktoriais pasijutusius jaunuolius — Aldoną ir Laima Tautkeičiūtes (abi kanadietės, iš Windso-ro), Ritą Skrebutėnaite, Kastytį Karvelį, Liną Mikulionį, Antaną Paškų, Robertą Selenį. V. Ogilvis nutapė scenovaizdį, o Algirdas Plečkaitis patvarkė apšvietimą.

Jie deklamavo "Gėlės iš šleno", "Tamošių Bekpurį", "Kiškių sukilimas", "Vokišką pavasarį", "Kriaušių Motiejų", "Limpopo", "Pareiškimų pareiškimus" ir "Baltąjį vilką".

Jeį sakau, kad deklamavo, tai reiškia — deklamavo. Ne bet kaip, o gražia tarsena, įsijausdami, interpretuodami, kaip ir tinka aktoriams. Ir tikrai lietuviškai, ir tikrai binkiškai. Ypač jau tie keturi "linksmieji broliai" (Mikulionis, Se-

al. gimanto skiltis

NELAIDOKIM DAR NEMIRUSIU

Dar vis išelvijoje daug kam užkliūva mūsų partijos. Vieniems tai praeities balastas, kitiems dabarties atgyvena, tretiems — politinė satyra ir tiek. Nuolat nevengiama pasišaipyti iš lietuviškųjų partijų likučių, egzistencijos išelvijoje, tarsi jos būtų kažkokio nelabojo kūriniai, niekam nereikalingi, nieko nedominantys. Už vienokius ar kitokius mūsų turėtus ar turimus nepasisekimus vis kas nors pakaltina ne ką kitą, bet partijas.

Jos, esą, tik fikcijos, saldus sapnas, mirusios sielos, nieko gero neteikiančios, nieku neprisidedančios. Jei kur kyla kokia nesantaika ar ginčai, aišku, tuoj pat pasigirsta kaltinimai partijų adresu. Tokia yra nelabai perdėta šios dienos realybė.

Nuolatiniai kritikai, norėdami dar daugiau sumenkinti liet. partijų svorį ir įtaką, tuop pat griebiasi už anglosaksinės partijų sistemos — dvi, trys ir užtenka. Tai reikšmingiausios, o į satelitines ar visai nepriklausomas, nors ir ne taip gausias, nors ir visiškai skirtingas, mažai kas norėtų kreipti dėmesį. Esą, niekas niekur neįjaučia tokių partijų įtakos.

Šioje vietoje pravartu grįžti prie savojo kiemo reikalų. Tiesa, faktas neginčijamas, kad mūsų partijos nebėra gausios narių skaičiumi ar pasekėjais. Neretai vienai ar kitai vos vos bepasiseka sukaryti vadovaujantį branduolį, kitos gi net ir dėl to turi užtenkamai vargo.

Bet nejaugi jos dėl to jau

turėtų ir užsidaryti? Jei yra norinčių dirbti ir toliau nešti iškeltą savosios partijos vėliavą, kodėl reikėtų juos ignoruoti ar piršti "kromelio" uždarymą?

Neprikl. Lietuva turėjo tris prezidentus, kiekvienas jų priklausė skirtingai partijai. Tuo remiantis, kai kas ir norėtų lietuviškąsias partijas apriboti tomis trimis. Bet ar tai tikslus sprendimo būdas? Kodėl nepripažinti ir kitų, tegu ir mažesnių sąjūdžių? O gal partijų gausa skaldo ir ardo tautinę drausmę?

Opozicijos juk nėra, visos viekiančios partijos visai sutinka Lietuvos laisvės siekimo keliuose, regis, net ir dėl būdų bei priemonių nesiginčijama. Tad jei ir rastume čia kokią tragediją, tai tik tame, kad pozicijai atstovaujantiam mūsų partijų srautui, nėra jokios opozicinės dvasios.

Čia ir glūdi nelemtis, nes esant visiems vieningiems pagrindinio tikslo siekiant,

nerandama ar neieškoma jokios variacijos, noro bei pastangų įvairinti veiklos metodus. Politinėms partijoms tai nėra joks komplimentas, jei politiką suprantame kaip įvairių galimybių apraišką, su visais galimais laimėjimais, nepasisekimais, pramatymais, nevengiant ir rizikingų žingsnių, jei tikimasi galimo ar matomo pasisekimo.

Kitu atveju ir toliau turėsime tenkintis esamu sustingimu ir nuovargio žymėmis. Tai nenuostabu, nes budint daugiau ketvirčio šimtmečio tėvynės reikalų sargyboje, tik jau negalima išvengti monotoniškos ar stagnacijos.

Būtų visai kas kita, jei partijos rastų būdus sudominti daugiau jaunimo. Pagaliau tai bene vienintelis, bet tikras kelias, užtikrinantis normalų tęstinumą. Bet kaip reikėtų sudominti tą mūsų jaunimą, kuris beveik karštingai bodisi partiniu žaidimu ir toms partijoms nerodo nė mažiausio respekto.

lenis, Paškus ir Karvelis) — po jų "Limpopo" publikai delnai patino.

Paskui sekė "Generalinė repeticija" ir ji tikrai buvo generalinė. Ne visa, tik ištrauka, tik apie 20 minučių. Bet užteko. Turėjome Kazio Binkio kūrybos skerspūvį. Pirmą kartą po kelioikos metų. Pirmą kartą su septyniais šioje Atlanto pusėje gimusiais jaunuoliais.

O kaip gi publikos reikalas? Veltui baiminausi. Nepaisant ašigalio šalčių, sugužėjo nemažiau dviejų šimtų. Detroitui tatau reiškia tą patį, ką Chicago du tūkstančiai. Ne, SLA 200-jai kuopai, apsiėmusiai padengti spektaklio išlaidas, nuostolių nebus. Vaidintojams pakeltas ūpas sekančiam kartui. Ir man pakeltas ūpas prieš kitus panašius spektaklius spaudoje loti, loti, loti.

Šilainė, Jaunimo choras, Alka — dar ne viskas. Dar yra būriai skautų ir būriai ateitininkų. Skautai dabar ruošiasi Kaziuko mugei. Tai tradicinis jų kermošius kiekviename kove. Tikslią datą gal sekanti kartą paskelbsiu.

O ateitininkai? Ogi įnikę jie užgavėnių karna-

valui ruoštis. Ne vien tik šokiai su kaukėmis, ne vien tik blynai. Jie rengiasi pastatyti liaudies pasaką "Eglė, žalčių karalienė", pagal žaismingą eiliuotą Salomėjos Neries libretą. Čia irgi yra įvelta keletas suaugusiųjų, bet šiandien tenoriu paminėti tik režisierę, mokytoją Jadvygą Damušienę. "Eglė, žalčių karalienė" bus Lietuvių namų scenoje vasario 21 d., 4 val. po pietų.

Tai vis savieji dinamiskojo Detroito lietuviukai. Ne vien tik jais čia šią žiemą gėrimės ir gėrėsime. Tuzinas protingų vyrų panoro ir importo. Ir lietuviško, ir kartu užsienio.

Trumpai ir aiškiai: Birbynė iš Toronto yra kviečiama, kad atliktų programą Lietuvių fondo vajuos pobūvyje. Šias eilutes rašant tikrai žinoma tik data — kovo 14 d. Už keturių dienų bus lemiamas posėdis ir tuomet paaiškės koncerto tikslus laikas. O dabar tik tiek: kovo 14 d., Lietuvių namuose Birbynė atliks programą. Tikimės, kad publikoje matysime ir visą lietuviškąją Windsorą, o gal ir ūkininkus iš Rodney.

Montrealio Aušros Vartų choras dainuoja televizijos studijoje. Vasario 14 d. AV choras dainavo dešimtajame televizijos kanale.

Dabar skubu baigti ir skubu rašini išsiųsti. Nes noriu, kad dar tilptų prieš nepriklausomybės šventės minėjimą. O minėsime ją vasario 14 d., 3 val. po pietų, Mercy kolegijoje.

Čia kalbą pasakys Altos veikėjas iš Chicagos Antanas Rudis. Meninę pro-

gramą atliks Šilainė ir Jaunimo choras. Bus renkamos aukos laisvimo reikalams ir siunčiamos Altai. Minėjimo rengėjas — Organizacijų centras. Vieną vienintelį metuose tokį minėjimą turime ir jame nedalyvauti būtų didžiausia nuodėmė. Alf. Nakas

aprašo patį Londoną ir ir apylinkines kolonijas. Leidinio k-ja savam žodyje šitaip pasiaiškina:

"Tiesa, Londonas aprašytas gana plačiai, bet... pirmą sykį po 20 metų gyvos ir intensyvios veiklos. Juk ligi šiol tik keliolika eilučių yra tilpę poroj Lietuvių dienų metraščių. Kai šeimoje yra vieno nario gimtadienis, visas dėmesys ir gražūs žodžiai krypta į jį. Jam dovanojami ir visi išsišokimai. Ši yra pirmoji Lietuvių diena Londone. Tikime, kad ateityje galėsime išleisti geresnį leidinį ir kad šį kartą kitos apylinkės mūsų nuotai kas pirmos šventės proga supras ir mums už nusikaltimus broliškai dovanos"...

Metraščio puslapiuose skaitome apie Londono apylinkės bendruomeninę ir kitą veiklą — apie kultūrinę bei lietuvių reprezentacinę veikimą, šalpos ir kt. fondus, Baltiečių k-tą, Šiluvos Marijos lietuvių parapiją, lietuvių evangelikus, katalikių moterų skyrių, Londono šeštadieninę m-klą, S. Daukanto skautų vietininkiją, jaunimo meno ansamblių "Baltiją", liet. studentų būrelį, sporto klubą "Taurą" ir t.t. Visa tai plačiai iliustruota nuotraukomis ir užima net 19 metraščio puslapių.

Toliau — trumpiau aplinkinės B-nės apylinkės:

(keliami i 8 psl.)

METRAŠTIS

Tradicinės Kanados Lietuvių dienos yra daug davusios visokeriopais atžvilgiais. Pirmiausia, Lietuvių dienos sujungė vienon šeimon visus šio milžiniško krašto lietuvius, o, antra, įgalino mus turėti lietuvių gyvenimo Kanadoj, sakyčiau, istoriją. Kiekvieną Lietuvių dieną rengėjai išleidžia po metraščių. Tai gi šešiolika dienų — šešiolika metraščių, o juos krūvon sudėjus — jau yra daug istorinės medžiagos apie lietuvių gyvenimą Kanadoje.

Šešioliktųjų Lietuvių dienų Londone metraščių, kuri redagavo E. Daniūnas, yra tikrai gražiai išleistas ir vertas ne tik pavartyti, perskaityti, bet ir pasilaikyti savojoje knygų lentynoj.

Viršelis, pieštas Edmundo Petrausko, dailus ir prasmingas. Metraščių išleista 1500 egz., spausdinta Time Press Litho Ltd.

Pirmajam puslapyje —

Vytauto didžiojo paminklas su Bern. Brazdžionio eilėraščio žodžiais: "Šaukiu aš savo tautą... atgimti". Toliau nuotraukos ir sveikinimo tekstai: Pierre Elliott Trudeau, dr. J. K. Valiūno, John P. Roberts, St. Barzduko, Londono burmistro Herb J. McClure, dr. J. Žmuidzino, dr. S. Čepo ir min. Robert Welch. Po to KLB Krašto v-bos narių ir 16-jai Liet. dienom Londone rengti k-to nuotrauka bei Londono apyl. v-bos pirm. A. E. Pociaus žodis.

Prieš metraščių tekstą įdėta mažytės mergaitės, tautiniais drabužėliais pasirėdžiusios Berėsnaitės S. Kero daryta nuotrauka su sveikinimu visiems, atvykusiems į Lietuvių dienas. Toliau — A. Galdiko "vargingų lūšnelių" reprodukcija, pora B. Brazdžionio ir vienas L. Virbicko eilėraščių.

Metraščių, sakyčiau, gal daugiau ar plačiau

Dail. Jean Dallaire: "La vieille demoiselle" (guašas). Pavėiklas priklauso Kvebeko dailės muziejui.

Populiarioji spauda

TRUMPA CHARAKTERISTIKA

Prieš keleta metų viename laikraštyje skaičiau, kad "Draugas" turi 48.150 prenumeratorių, "Naujienos" 38.650 ir "Sandara" 24.600. Kiti turi žymiai mažiau, todėl ir neišvardinti.

Kiek minėti laikraščiai turi prenumeratorių šiame, man nežinoma. Tačiau "Draugas", kaip katalikų oficiozas, einas nuo 1916 m., kunigų bei parapijų stipriai remiamas, prenumeratorių skaičiumi neabejotinai pirmauja; turi savaitinį literatūros priedą, griežtai laikosi dignitorių nustatytos religinės linijos, todėl kartais nukentia lietuviškumas bažnyčiose ir mokyklose, o patriotizmas bei papročiai — koplyčiose ir net kapinėse. Dėl to šis dienraštis, socialine bei humanistine prasme, negali atstovauti visų lietuvių.

METRAŠTIS

(atkelta iš 7 psl.)

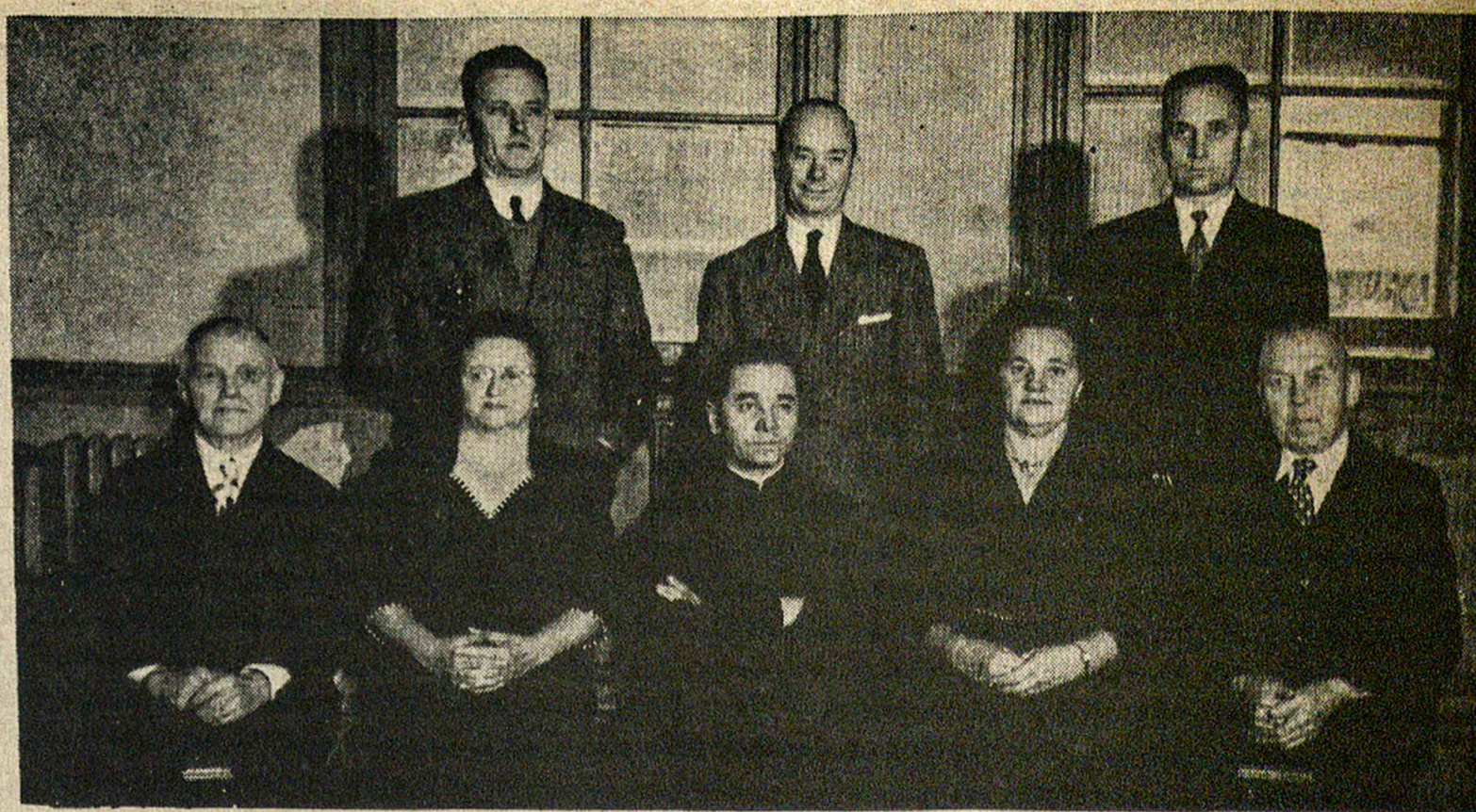
Rodney, Delhi, o dar toliau — Lietuvių dienų programos dalyviai su jų nuotraukomis: skulpt. Pr. Baltuonis su viena savo kūrinio reprodukcija, Hamiltono taut. šokių ansamblis "Gyvataras", Toronto jaun. ansamblis "Birbynė", Montrealio ansamblis "Gintaras", Toronto taut. šokių grupė "Gintaras", Londono meno ansamblis "Baltija". Po to dar A. Galdiko "Lietuviškų kryžių" ir Ad. Varno "Žiemos ryto" reprodukcijos. Ir dar keletas nuotraukų: Londono "Tauro" sportininkai, Rodney dainos ir taut. šokių grupė, Delhio jaunimo choras su vadovu kun. B. Pacevičium, Detroito sp. kl. "Kovas" ir torontiški "Aušros" klubas. O užsklandai — dar fragmentas iš B. Brazdžionio poezijos rinkinio "Pilnatis" bei leidinio jos pirm. E. Daniliūno padėkos žodis. Be to, 26 pusl. skelbimų, kurie, žinoma, padėjo leidinio pinigine problema išrišti.

Pr. Alšėnas

"Naujienos" — pirmas lietuvių dienraštis Amerikoje, einas nuo 1914 m., demokratinės krypties, gyvenimo reiškinius objektyviai žiūri iš socialinio taško: atjaučias kiekvieną skriaudžiamą žmogų ir tam tikslui išvedęs "Laisvąją tribūną", iš kurios suinteresuotam skaitytojui leidžia laisvai prabilti — pareikšti savo nuomonę ar pasiaiškinti. Taip pat nevengia pako-reguoti kitur pastebėtus, ypač religinėje spaudoje, demagoginius reiškinius bei kitokias antihumanistines tendencijas. Pirmasis puslapis skiriamas pasaulinių įvykių apžvalgai, po to eina publicistiniai straipsniai, korespondencijos, kronika ir kt. Turi skautų ir sveikatos puslapius, o taip pat savaitinį literatūrinį priedą.

Šis dienraštis lygiai traktuoja visokių ištiktinimų lietuvius, žinoma, išskiriant bolševikuojančius, todėl jo netekti — būtų didelis smūgis visai Lietuvos išelvijai, nes, neturėdami atsparos taško, daug laisvai mąstančių lietuvių atkristų nuo lietuviybės kamieno.

"Sandara" — tautiškai demokratinės krypties savaitinis laikraštis, savo turiniu artimas senosios kartos kalbai, einas nuo 1918. V. 3, beveik gry-

Pirmasis Montrealio Aušros Vartų parapijos komitetas 1950 m. Sėdi: J. Balsys, O. Leknickienė, klebonas t. J. Kubilius, O. Dauderienė. Stovi: S. Kęsgaila, dr. S. Daukša, K. Vilčinskas.

nai informacinio pobūdžio, vengias politikos, polemikos ir ilgų straipsnių — tai šio savaitraščio populiarumo paslaptis. Todėl nenuostabu, kad prenumeratorių skaičiumi jis eina pirmuoju po dienraščių; turi pastovius sveikatos, gastronomijos, humoro, apžvalgos, žinių ir socialinio draudimo skyrius, be to, apstu tautosakos, mįslių, patarlių, aforizmų, dainų, liaudies poezijos (tik kažkodėl ne prie visų eilėraščių pažymėti autoriai, nors jie redakcijai ir yra žinomi?), istorinių fragmentų, papročių ir kitokių įvairenybių. Tai sritys, kurios visiems įdomios, ir apie viską trumpai drūtai, kad savo prenumeratorių nevarginti, bet juos išlaikyti nuolatiniams skaitytojais. Tai bene vienintelis laikraštis, neturįs sau

priešų ir atstovaujās vi-sokių pakraipų lietuvius. Panašiai redaguojamas ir "Argentinios lietuvių balsas", pasižymintis labai gausia pasaulio lietuvių kronika ir įvairių leidinių apžvalga, tačiau neprėpiantis tiek daug sričių, kaip "Sandara" ir neišlaikantis tokios bešališkos linijos.

"Laisvoji Lietuva" — dvisavaitinis laikraštis, savo vardo ideologinę generaciją išvedęs nuo pat nepriklausomybės — 1918 m., vėliau visokiomis inkarnacijomis pasireikšdavęs pogrindžio leidiniais okupacijų metais Lietuvoje, žurnalėliu Uragvajuje, rotatoriniu leidiniu Vokietijoje ir periodiniu Kanadoje, kol buvo pastoviai atgaivintas 1953 m. Chicagoy ir ligi šiol padaręs didžiulę pažangą savo turiniu ir formatu — net ligi 12 pusla-

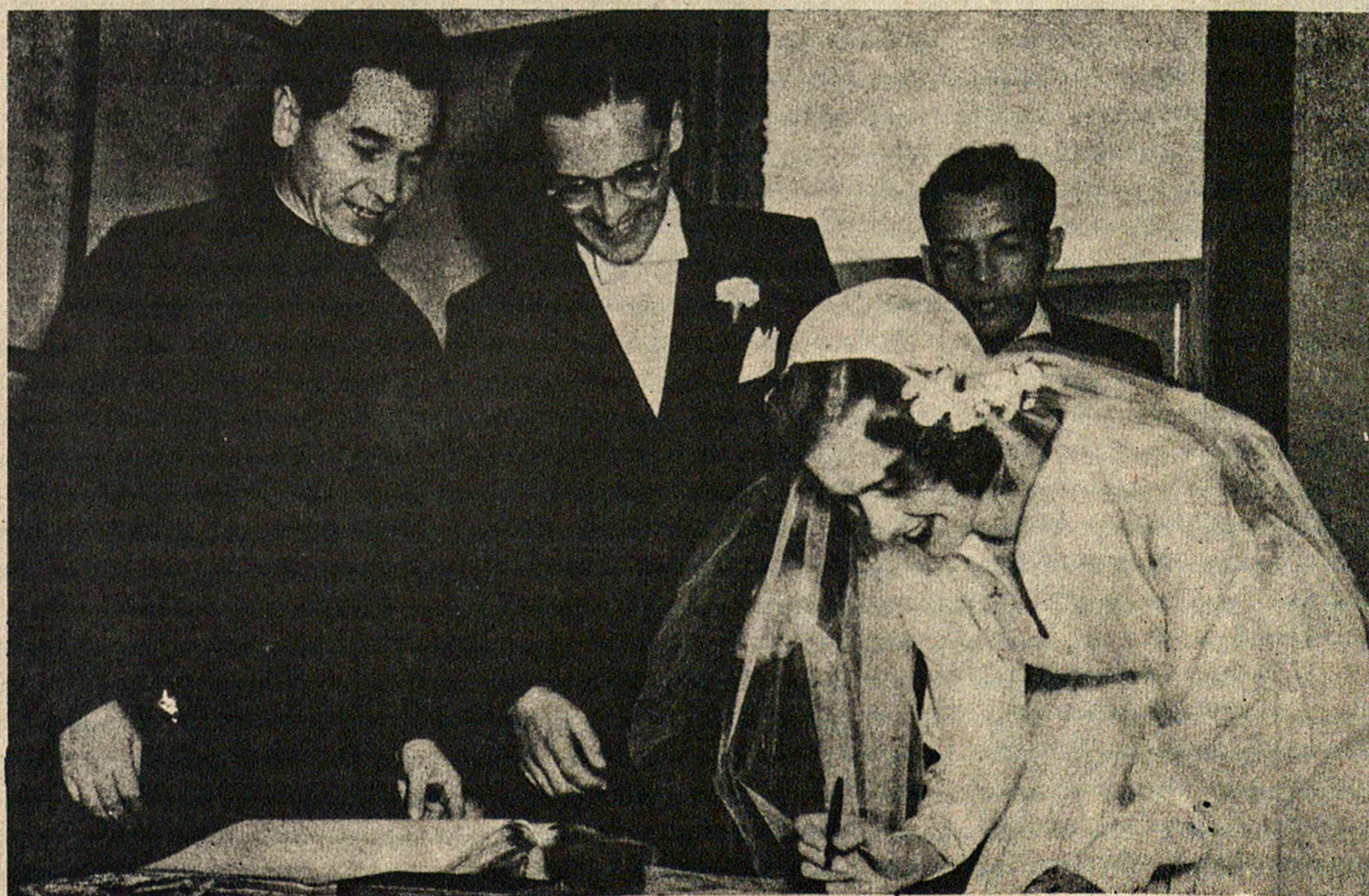
pių dydžio labai geros rūšies popieryje, gausiai iliustruotas nuotraukomis. Turi pastovius skyrius: Mūsų jaunimas, kultūrinis puslapis, Spaudoje ir gyvenime, Mums rašo, Kur ir kas. Per 50 nuoš. viso laikraščio užima publicistiniai straipsniai, kuriais daugiausia keikiamas bolševizmas; tvirtai laikomasi bekompromisinės viso pasaulio lietuvių idėjos: išvaduoti pavergtą tėvynę Lietuvą iš bolševikų. Redakcinio kolektyvo sumaniai tvarkomas laikraštis įgyja vis daugiau populiarumo visuomenėje.

Pastoviai tvarkingu skyrių išdėstymu bei pavyzdinga kalba pasižymi Kanadoje išeiną "Tėviškės žiburiai" ir "Nepriklausoma Lietuva", kuri dar skiriasi nuo kitų savo turinio, išorės ir skyrių užvardinimo originalumu (Panorama, Leidybės aruoduos, Tokelės).

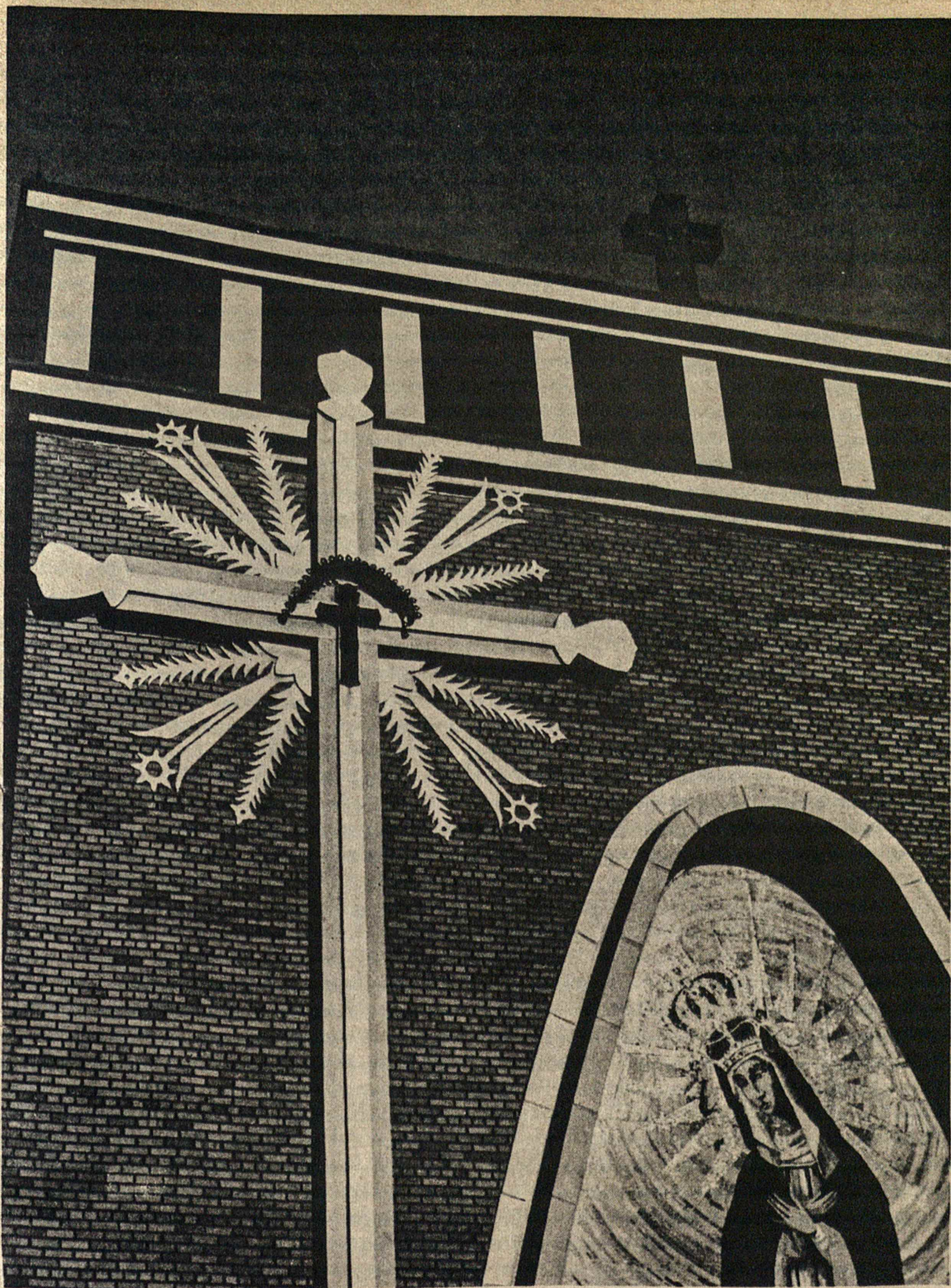
Australijoje eina "Mūsų pastogė" ir Anglijoje "Europos lietuvis", kuris dėl stipriai kondensuotos literatūrinės medžiagos skaitytojų laikomas nesenančiu laikraščiu.

Dar sumaniai redaguojamas ir "Darbininkas" Amerikoje, bet yra ir tokių redaktorių, kurie, nesilaikydami pažadų ar savo perdėtu puritoniškumu, patys atstumia bendradarbius ir skaitytojus.

Beje, savaitinis socialistinės krypties "Kelevis", išeinąs Brooklyne, nuo senosios kartos laikų ligi šių dienų išlaikęs savo pastovų politinės nuo-

Pirmosios jungtuvės Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, įvykusios 1951 metais. Palubinskas ir Z. Pacevičiūtė pasirašo jungtūvių knygoje.

Montrealio Aušros Vartų bažnyčios fasadas.

vokos charakterį, plačiai žinomas St. Michelsono vedamais "Maikio ir Tėvo" humoristiniais dialogais, išstobulines kalbą ir, apert kitų praktiškų skyrių, įsivedęs dar ir teisės patarimus, kurios kiekviename n-je skaitytojams teikia advokatė dr. M. Šveikauskienė. Kiti laikraščiai tokio skyriaus neturi, todėl šiuo atveju, K išskirtinas, o ir mintyimo išraiškos įmanturumu įdomus ne vien tik senimui, bet ir jaunimui. Čia suminėjau tik pačius originaliausius laikraščius, kurie savo turinio įdomumu ryškiai išsiskiria iš visų kitų, priklausančių vienokiai ar kitokiai partinės bei religinės drausmės linijai, dvelkiančiai monotoniško vienodumo atspindžiais. Tokių laikraščių yra daug dar vegetuojančių ir jau seniai užgesusių, kaip

PAIEŠKOMI ASMENYS

Abutis ar Eibutis, Stanislovas, s. Jono ir jo du sūnūs: Jonas ir Stanislovas, kilęs iš Purvėnų km., Viešnių vl., Šiaulių apskr., į JAV-bes atvykęs apie 1901 metais, gyvenęs Detroit, Mich. Čižas, Stasys, gim.

"Saulė", "Santarvė", "Margutis". Taip pat čia nepaminėjau specialiai literatūrai priskirtinos periodikos, kaip "Lietuvių gydytojų biuletėnis", "Technikos žodis", "Muzikos žinios", kuriuos skaito tik tų sričių darbuotojai, profesionalai ir žurnalistai.

Įskaitant čia suminėtus ir dar kelis bolševikuojančius, viso už tėvynės ribų yra leidžiama apie 100 lietuviškų laikraščių bei žurnalų.

Alfonsas Giedraitis

1926 m., iš Panevėžio 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, vėliau apsigyveno Kanadoje.

Grigas - Jakubauskaitė, Paulina, d. Juozo, gim. Kučiūnų km., Lazdijų valsč., gyvenusi New Yorke apylinkėje.

Grybas, Aleksas, gim. 1925-27 metais, po karo gyvenęs Danijoje, vėliau atvyko į JAV-bes.

Guravičius, Alfonsas, s. Boleslovo, gim. 1921 m. vasario 9 d., Jaraslavos km., Žeinių paštas, Kedainių apskr., 1943 m. gyveno Vokietijoje, 1946 m. buvo Anglijoje, vėliau persikėlė į JAV-bes.

Kiškis, Jonas, kil. iš Gelučių km., Kovarsko valsč., Ukmergės apskr., gyvenęs Chester, Pa.

Končius, Juozas, gim. apie 1923-25 metais, gyvenęs Telšiuose, iš Vokietijos atvykęs į JAV-

PASKAITA ROMOJE

Italijos fizikų suvažiavime Romoje sausio 22 d. paskaitą skaitė dr. R. J. Kriščiokaitis.

Jaunas mokslininkas dr. R. J. Kriščiokaitis, dirbęs mokslinį tyrimo darbą JAV, nuo praėjusių metų fizijos srities tiriamąjį darbą dirba Desi institute prie Hamburgo, Vak. Vokietijoje.

DEMONSTRACIJOS OTAVOJE

Sausio 30 d. Montrealio lietuviai studentai aktyviai įsijungė į rytų Kanados ukrainiečių suorganizuotą žmogaus teisių gynimo prieš SSSR demonstraciją Otavoje prie sovietų ambasados ir Kanados parlamento.

Demonstracijoj su savais plakatais, kurie rodė žmogaus teisių ignoravimą sovietuose, specialiai pabrėžiant Simo-

bes 1950 metais.

Leskauskis, Mykolas, s. Igno, gim. Padubskio km., Girkalnio vl., Raseinių apskr., 1927 m. išvykęs į Kanadą, paskutiniu metu gyvenęs Estewan, Sask., Canada.

Miliauskas, Juozas ir Vincas, abu broliai į JAV-bes atvykę 1911 metais, Juozas gyvenęs New Kensington, Pa., Vincas - Brooklyn, N. Y.

Misiūnas, Albertas, s. Tamošiaus.

Remenčiūtė, Domicėlė, d. Jono, ištekėjusios pavardė nežinoma, gim. 1911 m. Bartiškių km., Raudonės vl., Raseinių apskr., iš JAV-bių persikėlė į Argentiją.

Šimankauskai, du broliai ir seserys, į JAV-bes atvykę 1912 metais iš Liudvinavo valsč., Marijampolės apskr.

Urbetis, Frank, gyvenęs 1316 James St., Baltimore, Md., ir jo dukterė Alena, ištekėjusios pavardė nežinoma.

Urbetis, Juozas, s. Juozo ir jo sesuo Julijona, anksčiau gyvenę Baltimore, Md.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024, USA

Kudirkos ir Vytauto Simokaičio atvejus, dalyvavo nemažas būrys montrealiečių studentų ir kitų.

Stebint demonstraciją, gavosi vaizdas, kad ji buvo gerai organizuota, įspūdinga ir savo tikslą atsiekė. vk

NAUJAS "ŠALTINIS"

Jau eilę metų Londone, Didž. Britanijoje, leidžiamas dvimėnesinis marijonų kunigų leidžiamas ir redaguojamas žurnalas "Šaltinis" nuo 1970 m. Nr. 6 spausdinamas ofsetu. Leidinio tekstas renkamas savomis priemonėmis.

Iki šiol "Šaltinį" spausdino londoniškė Nidos spaustuvė, tačiau, anot "Šaltinio" redaktoriaus, buvusioji spaustuvė nebeįstengia žurnalo laiku atspausdinti.

Šiame žurnalo numeryje spausdinami vysk. A. L. Deksnio, prof. S. Ylos, dr. Z. Ivinskio, J. Kuzmickio ir kiti straipsniai, žinios ir kita medžiaga.

AUŠROS VARTU PARAPIJA

(atkelta iš 5 psl.)

tikrintomis įplaukomis, aukomis ir laisva valia.

Labai reikšmingas Aušros Vartų parapijos istorijoje yra tas faktas, kad didžiausias geradaris ir didžiausias statybos talkininkas buvo privatus asmuo, nelietuvis. Šis faktas yra tartum dviašmenis kardas. Jis nieko nekaltina ir nieko nesmerkia dėl praeities. Juk kitaip ir būti negalėjo.

Laikui bėgant, sąlygos pasikeitė. Nuo pačių lietuvių priklausys koks, bus istorijos sprendimas apie mūsų parapiją, jau nebekalbant apie paties Dievo išstarmę. Kai mes žiūrime į ateitį ir drąsiai ar būkščiau klausime, kas bus toliau, galima būtų atsakyti Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento žodžiais, pritaikytais mūsų sąlygoms: Aušros Vartų parapijos niekas nesunaikins; ją gali sunaikinti tik patys lietuviai. Dabartinis

AV klebonas

PRIEŠ 50 METŲ

P. LELIS

GYVENIMAS KAUNE

Rusų laikais Kaunas buvo gubernijos sostinė, Rusijoje daugiau žinomas, kaip pirmos eilės tvirtovė (pervoklasnaja krepost). Iš visų pusių apsuptas tvirtovės fortais, jis negalėjo išaugti į didelį modernišką miestą, nes neleista statyti didesnių kaip dviejų aukštų namų. 1924 m. gyventojų buvo apie 80 tūkstančių, iš kurių trečdalis buvo žydai.

Tuo metu butų klausimas Kaune buvo labai opus ir ilgai teko pavaikščioti, kol suradom vieną didelį kambarį pas prov. Mikulskį – priešais Aleksoto tiltą. Pradėjom lankyti tarnybon ŽŪM Kęstučio gatvėj. Ten braižėm planus, profilius ir projektavom, naudojantis matavimo duomenimis ir centralinio archyvo planais. (Visi buv. Kauno gubernijos žemės planai ir dokumentai buvo laikomi archyve, 4-tame forte).

Tarnyba ministerijose tęsėsi tik šešias valandas (nuo 8 v. ryto iki 2 val. p. p.). Mums tai buvo rojus, nes kaimuose dirbdavom po 10-12 val. kasdien, nors už tai gaudavom dvigubą algą-dienpinigius (9 ar 12 litų į dieną). Gyvenant Kaune dienpinigių nemokėjo, o tik algą.

Tada visi Lietuvos valdininkai algas gaudavo pagal kategorijas, kurių buvo 18. Pvz., I kat.; sargai, valytojai, algą 100 litų, o XVIII kat., ministrai, Klaipėdos gubernatorius apie 1500 litų. Matininkų ir kultūrtechnikų kategorijos buvo trijų rūšių: I eilės-IX kat. (340 litų), II eil. -VIII kat. (300 litų), III eil. -VII kat. (270 litų).

Atsižvelgiant į tai, kad Kaune butai buvo labai brangūs, tai iki pusės algos tekdavo atidėti buto nuomai. Geresnis kambarys kainavo 100 litų į mėn. Vėliau iš algos dar atskaitydavo geroką sumą "biudžetui subalansuoti". Taip, kad Kaune gyvenantiems valdininkams nelengva buvo išsiversti ir daugelis ieškojo pašalinį uždarbių.

Daugelis tarnautojų vakarais lankė universitetą, ir tos studijos kartais užsitęsdavo

Lietuvos kariuomenė 1923 m. įgyjuoja į Klaipėdą.

vo 10-12 metų. Mums atvykus į Kauną gruodžio mėn. imatrikuliacija buvo jau baigta, tai lankėme u-tą kaip laisvi klausytojai. Sekančiais metais išimatrikuliuavom technikos fakultete. Universiteto "rūmai" buvo tada tik vieni – Mickevičiaus ir Donelaičio g-vių kampe. Vakaraus tie rūmai buvo kaip bičių avilys, o dienos metu apytušti.

Kauno gyvenimas daugiau koncentravosi Laisvės alėjoj. Vakaraus ir sekmadieniais po pietų sunku būdavo ja praeiti – žmonių minios, šnekučiuodamos iš lėto slinkdavo šaligatviais nuo Lukšio g-vės iki Soboro ir atgal – norint paskubėti tekdavo eiti vidurio alėja. Susisiekimo priemonių beveik nebuvo, išskyrus "konkę", kuri kursavo nuo geležinkelio stoties iki Rotušės. Juokingai atrodė, kai pakinkytas kuinas iširėžęs pradeda traukti pilną stovinių keleivių konkę, o uniformotas apšepęs konduktorius pliekia jį botagu ir vis ragina – nu, nu ...

Pasklau konkė pati rieda iš inercijos, o kuinas ristele kicena. Prezidentas K. Grinius, būdamas didelis demokratas, irgi kartais pasinaudodavo konkės patarnavimu. Žmonės net pradėjo murmėti, kad žemina savo autoritetą. Berods 1928 m. konkė buvo iškilmingai burm. J. Bileišio palaidota ir įvestas susisiekimas autobusais.

Automobilių Kaune buvo nedaug. Jais naudojosi aukšt. valdininkai, kariškiai, įmonių direktoriai ir gal koks šimtas taksistų, bet kai judėjimas buvo tik Laisvės alėjoj, tai atrodė, kad tų automobilių pravažiuoja labai daug.

Šeštadieniais Laisvės alėja ir ypač Vilniaus g-vė beveik apmirdavo, nes buvo "šabas" – krautuvės uždarytos ir skersinėmis štangomis su didelėmis spynomis užrakintos. Juk 80% tų krautuvių buvo žydų rankose.

Šeštadieniais jie nešlifudavo Laisvės alėjos, kaip darė lietuviai, bet stoviniudavo pulkais šaligatviuose ir aptardavo biznio reikalus. Norint praeiti šaligatviu pro tokį pulkelį, tekdavo apsukti gatvės grindiniu. Krautuvių ilgos skardinės iškabos daugiausia rodė savininkų pavardes, kaip, pvz., "Kacelenbogenas", "Finkelšteinas" ir pan.

Žiūrint nuo Žaliojo kalno, Kauno miestas atrodė gražiai. Jo panoramą dominavo Soboro milžiniškas kupolas, suteikęs miesto vaizdui tam tikrą "didybę", o kartu ir rusišką "kvapą", kuris faktiškai Kaune dar tebebuvo. Nors Soboras vėliau buvo pavadintas Iguļos bažnyčia, bet išorinis jo vaizdas juk nepasikeitė.

Taip maždaug tada atrodė laikinoji Lietuvos sostinė.

NUO VELIUONOS IKI ŽALIOSIOS

1925 m. gegužės pabaigoj išplaukiau garlaiviu iš Kauno į Veliuoną. Kairys davė man dvi misijas – padirbėti porą mėnesių prie melioracijos darbų vykdymo (susipažinti) ir paruošti bylas Raseinių apskr.

Kellionė garlaiviu truko 4 valandas, bet Nemuno kranto puikūs vaizdai tą laiką sutrumpino. Į šiaurę nuo Veliuonos Snetalos upės ištiesinimą vykdė vyr. kultūrtechnikas Česanka. Ten dirbo apie 100 darbininkų, kurių tarpe daug klaipėdiečių (lietuvių ir vokiečių). Bet jie tarpusavy kalbėjo vokiškai. Mano darbas buvo nustatyti magistralinio kanalo liniją, patikrinti niveliaciją ir prižiūrėti kasimą. Darbininkų raginti nereikėjo, nes jie dirbo akordiniai.

Atlikęs "stažą" vykau į Vadžgirį ir Girkalnį, kur buvo sušaukti ūkininkų susirinkimai. Apsistojau kelias dienas pas dvarininką, Lietuvos bajorą Dovainą-Silvestravičių.

Kauno centrinis paštas.

Jis labai mėgo vakarais papolitikuoti, ypač jis gyrė prof. Voldemarą, esą, tik jis galėtų Lietuvą išvesti į tikrą kelią. D. Silvestričiaus tėvas "Aušros" laikais buvo žymus Lietuvos veikėjas. Per dvi savaites apvažiavęs visus pallestus kaimus grįžau į Kauną.

Praleidęs keletą dienų Kaune ir sutvarkęs imatrikuliacijos reikalą universitete, užėinu pas melioracijos reikalų referentą Kairį. Jis man sako: "Dabar, vyruti, gausi pastovų darbą 3-4 metams. Šiais metais paruoši Marnakos ir Palaškio ežero nusausinimo projektus, o kitais ir trečiais metais - įvykdysi". Jis man davė daug bylų Subačiaus, Vabalninko ir Žaliosios girios rajone.

Atvykęs į Subačiaus gelžkelio stotį uėjau į valsčių pasiinformuoti ir gauti pastotę. Caro laikais statytas valsčiaus namas buvo Dvariškių k. Netoli jo stovėjo didelis iš akmenų išmūrytas sandėlys. Tai senovės grūdų magazinas, kur būdavo laikomos grūdų atsargos badmečiui. Valsčiaus viršaičiu buvo Kubilius, o sekretoriumi B. Kubilinskas, kuris, berods, tebegyvena Chicagoje. Sekretorius puikiai žinojo visus valsčiaus reikalus, o taip pat ir apie melioraciją. Jis pažinojo visus savo valsčiaus ūkininkus, žinojo kaip kuris gyvena ir nurodė, kur man kiekvienu darbo periodu apsigyventi.

Pirmiausia apsigyvenau Oginų k. prie Antašavos. Marnako upelis teka pro Oginų

Ničiūnų, Šaltenių, Gudgulių kaimus, o prie Tiltagalių k. įteka į Levenį. Įdomu, kad Gudgalių k. visi keturi stambūs ūkininkai buvo komunistai ir su jais visą laiką buvo vargas. Jie visur priešinosi. Per du mėnesius padariau to upelio planus ir niveliaciją, tai persikėliau gyventi į Butėnų k. prie Pukiškio ežero, t. y. prie Žaliosios girios.

Pukiškių ežeras, apie 100 ha ploto, apsuptas liūnais, yra tarp Gelažių bažnytkaimio ir Žaliosios girios. Tas ežeras su liūnais neturi nutekėjimo, tai aplinkinių kaimų laukai paskendę balose, tik aukštesnėse vietose dirbama žemė. Kad nusausinti visą apylinkę, reikėjo pažeminti ežero vandens horizontą 1,5 metro. Magistralinis kanalas turėjo eiti per Žaliosios girią apie 10-12 km. ilgio, įleidžiant jį į Levens upę ties Karsakiškiu. Matavimas ir niveliavimas buvo labai sunkus, nes reikėjo visą laiką kirsti krūmus ir medžius, kad galėtum matyti liniją. Čia teko susitikti ir su vilkais ir su briedžiais. Dėl medžių kirtimo reikėjo susitikti su Stumbriškio girininku Indriliu. Jis buvo Dotnuvos technikumui auklėtinis, tai aplankęs jį Žaliosios gilumoje, lengvai susitariau. Paklausiau, ar jis nebijo vienas čia gyventi. Sako, ne - "vilkai, briedžiai, voverės ir lakštingalos yra mano draugai, fronte su vokiečiais buvę baisiau". (Jis buvo rusų kareivis). Klausiau kiek Žaliojoje yra briedžių, jis atsakė - apie 200. Žaliosios girios masyvas apie 10.000 ha.

Artėjant prie Levens, porą naktų nakvojau pas kunigaikštį T. Puziną Sukniškių dvare. Jis buvo baigęs Antverpeno komercijos institutą, mokėjo daug kalbų, buvo Lietuvos kariuomenės savanoris - pasirodė Vyties kryžių. Jam buvo paliktos dvi normos po 80 ha. Jotėvas buvo prie caro valstybės patarėjas (statski sovietnik), o dėdė - Povilas Puzinas Panevėžio apskr. bajorų maršalka, pastatęs gimnazijos rūmus, kalėjimą ir kitus pastatus. Jo vardu pavadinta viena gatvė, kuri eina pro minėtus pastatus.

Bet jaunam kunigaikščiui nesisekė, nes mėgo "burnelę". Vėliau dažnai susitikdavau jį Vieniybės klube. Dvarą jis greit nugyveno. Apsivedė prancūzė iš Paryžiaus, kuri, nebeturinti iš ko gyventi, dėstė prancūzų kalbą mergaičių gimnazijoje. Rusams atėjus ji grįžo Paryžium, o kunigaikštį išvežė Sibiran. Sic transit gloria mundi.

Be magistralinio kanalo linijos pravedimo, reikėjo dar ištyrinėti ir suprojektuoti visas tinklas šoninių griovių, kurie turėjo nutraukti vandenį iš izoliuotų pelkių atskiruose kaimuose, kurių keletas čia išvardinti; Skūpai, Užubaliai, Naujadvario dv., Pažerės dv., Tiltagalai, Palaukiai, Būtėnai, Velniakiai, Vėpai, Breiviškiai. Visų šoninių griovių ilgis siekė apie 20 km., o visas nusausinimas kainavo apie pusę milijono litų. Į tą sumą įėjo ir pervažų, tiltų, daugų įrengimas.

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Manau, eisiu į tą Selpo, nors nežinau, kas tai per paukštis, ir asmeniškai prašysiu, kad mane iš Malinovkos kolchozo Luč Naryma paimtų darbininke.

Apsirišau žandą ir dejuoju, kad labai skauda dantį. Brigadininko pavaduotojui pasakiau, kad negaliu skausmo kęsti ir eisiu į Bakčarą danties traukti.

— Reikia gauti iš felcerės siuntimą, — sako jis man.

— Negaliu laukti, nes baisiai skauda, — atsakau. Jis kažką paniurnėjo ir nususuko.

Nuėjau į Bakčarą ir susiieškojau Selpo kontorą. Joje radau direktorės pavaduotoją N. Sejiną. Jis buvo tik ką grįžęs iš karo ligoninės ir vilkėjo kariškais draužiais.

— Girdėjau, kad iš Malinovkos reikalaujate dviejų darbininkų. Prašau priimti mane, — ir pasisakiau savo pavardę.

— Kokius darbus moki dirbti? — klausia Sejinas.

— Viską moku, viską galiu dirbti ir jūsų tikrai neapvilsiu.

— O su jaučiu ar mokėsi važiuoti?

— Ne tik jaučiu, bet ir velnią pasikinkius važiuosiu.

— Gerai, — sako, — mums tokių bajavų darbininkų ir reikia, — patenkintas juokiasi ir sutinka mane priimti.

Per mūsų pasikalbėjimą svarbiausią reikalą nutylėjau. Nežinau, ar leis man komendantas išsikelti iš kolchozo.

Viską susitarus, lyg ir tarp kita ko, pasisakau, kad esu tremtinė ir pasiteirauju, ar išleis mane iš kolchozo komendantas ir ar leis Bakčarą prisiregistruoti.

— Komendantas yra mano geras draugas, — sako Sejinas, — kartu kariavome. Aš su juo pakalbėsiu, ir jis viską sutvarkys. Dabar eik į namus, susikrauk savo manatkas ant rogučių ir atvažiuok į Bakčarą.

Visa laimė, kad jau nebebuvo senojo komendantanto. Tasai buvo piktas ir labai edė tremtinius. Dabartinis jau trečias iš eilės. Tai apyjaunis, aukštas, plonas kariškis. Jis buvo neblogas, užtat greit ir pakeitė kitu.

Laiminga grįžau iš Bakčaro į Malinovką. Susikro-

viau savo lakmonėlius į dėžutę, nuėjau pas pirmininką ir prašausi išleidžiama.

— Neleisiu.

— Tai sudie, pirmininke, aš išvažiuoju.

— Teisim.

— Darykite, ką norite, bet aš pas jus daugiau nebebūsiu.

Grįžusi iš raštinės atsiseikinau su šeimininke ir Brone ir jau rengiuosi išvažiuoti. Bronei per skruostus pradėjo riedėti ašaros. Ją spaudė tie patys vargai ir ji labai norėjo ištrūkti iš Malinovkos. Prašo mane ir jai padėti iš čia išeiti. Pažadėjau pagelbėti, nors tada ir pati neturėjau supratimo, kaip aš jai galėsiu padėti.

Lyg kas stumte stumia mane greičiau iš čia išnykti. Baugiai aplinkui apsidairau. Atrodo, kad kas nors baisaus dar turi atsitiikti.

Šeimininkė nubraukia ašarą.

— Nepamiršk mūsų, aplankyk. Negrįši jau čia. Mano Fedia išėjo į armiją ir negrįžo, — verkšlėna šeimininkė.

Mano išėjimas jai priminė kare žuvusį sūnų.

Aš greičiau imu dėžutę, dedu ją ant rogučių, dar kartą sakau sudie ir išvažiuoju.

Važiuoju, skubu, kad tik greičiau atsitolinčiau nuo Malinovkos. Tarytum išvažiuoju į laisvės šalį. Žinau tik tiek, jog niekur blogiau nebus. Tik per pirmuosius metus apie penktadalį visų lietuvių čia išmirė. O šio kolchozo pirmininkas "pirkosi" pačius stipriausius. Daugiau į kolchozą gyva negrįšiu.

Keliauju taiga. Vėjelis jau alsuoja pavasariu ir graužia metrinę sniego dangą. Beidama pavargau ir staptelėjau. Pagailo pačiai savęs. Gerai, kad nors motina nemato mano vargo. Ji vis sakydavo:

— Viešpatie, jeigu jau skyrei man vargą vargti, tai tegu jis ir baigiasi su manim, tenekrenta jis ant mano vaikų.

Gal toje motinos maldoje ir buvo nujautimas, kad jos vaikų laukia nelaisvė ir kruvini vargai.

— Tikrai, motule, mano vargelis didelis ir tu jo niekada negalėjai įsivaizduoti ir suprasti.

Dabar prisimenu savo paliktą dukrelę Nijolę. Kaip ji gyvena be motinos rankų? Ir aš kartoju savo motinos mintis:

— Kūrėjau, jei skyrei man tą kruviną vargą, tai tegu jis ir baigiasi su manim. Mūsų tautos, Praamžiau, neapleisk mano mažytės Nijolytės!

Mano akys nuklysta į šalikelės taigą. Kedre šokinėja ir žaidžia du gražūs, margi burundukai. Aš juos baidau, o jie akutes išsprogdinę smalsiai žiūri į mane.

— Nebijokit. Aš jums nieko bloga nepadarysiu. Gyvenkite ramiai savo gyvenimą ir visi keliaukime savais keliais.

Aš nueinu, o jie pasilieka kedre nerūpestingai žaisti. O gal ir jie per šaltą žiemą sunkų vargelį vargsta?

Jau ir pusiaukelė. Reikia pagalvoti, kur apsistosis ir kas mane priglaus. Nors niekas manęs nelaukia, bet šis rūpestis šiandien, atrodo, toks mažytis, kad neapsimoka apie jį ir galvoti. Tiek vargo mačiusiai visur bus gera. Geriau, negu komunistiniuose dvaruose.

Laikinais apsistosis pas Svilus.

Kaip gerai, kad Malinovkoje nėra telefono. Pirmininkas galėtų paskambinti komendantui ir paprašyti, kad mane grąžintų atgal.

Rytoj nueisiu į Selpo dirbti. Sejinas pasikalbės su komendantu ir mano bus laimėta. Selpo — žemės ūkio kooperatyvui labai reikia darbininkų, tai manęs atgal nepražins.

Toli toli, taigos pakraštyje, jau matosi Bakčaro siluetai...

PABAIGA

ŠALFAS SUVAŽIAVIME

Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos atstovų suvažiavimo, įvykusio 1971 m. sausio 23-24 d. Detroite, pirmoje dalyje buvo simpoziumas, dalyvaujant PLB pirm. S. Brazdukiui, PLB Švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnui, JAV LB vicepirm. J.

Gailai, KLB Krašto vald. pirm. dr. S. Čepui, JAV Švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnui ir ŠALFAS vicepirm. J. Gustainiui.

Simpoziume svarstyta tema: "Fizinis auklėjimas ir sportas, kaip auklėjimo programos dalis Bendruomenės švietimo ir ŠALFAS požiūriu". Ši tema buvo suvesta į 4 pagrindinius punktus:

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose kraufuovėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¼ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
JSTAIGA

Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6½% už 1 m. term. dep.
7% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8½% už mortgicius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:

nėrmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:

depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6½%
už vienu metų terminuotus indėlius 7%
ir virš \$10.000 · 3 metams 7½%
Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.200.000

1. Sportas yra netik fizinių ir dvasinių galių ugdymas, bet ir puiki priemonė lietuvių išlaidykti. Jis atlieka panašų darbą, kaip ir kitos jaunimo organizacijos.

2. Bendruomenės ir Švietimo valdybos ateityje glaudžiai bendradarbiaus su ŠALFAS ir moraliai bei materialiai remis jos darbą.

3. Derinant Sporto sąjungos ir Bendruomenės veiklą, siekiant bendro tikslo, vietinėms sąlygoms leidžiant ir Švietimo valdybai pritarus, stengtis, įvesti fizinį auklėjimą į mūsų šeštadienines mokyklas. Numatoma rengti platesnės apimties sporto šventes mokyklinio amžiaus jaunimui. Kas kelinti metai ruošti sporto olimpiadas atskirai ar jas derinant su kitais didesniais rengimais: kultūros kongresu, Bendruomenės seimu ar pan. Glaudesniam bendradarbiavimui įvesti Sporto sąjungos atstovus į visų laipsnių bendruomenių valdybas.

4. Lietuviška spauda yra atvira visiems sporto klausimais straipsniams bei korespondencijoms, tačiau trūkstant sporto spaudos darbuotojų, redakcijos bus prašomos padėti. Bendradarbiaujant su redakcijomis, Sąjunga stengsis aptarti sportinės spaudos klausimus.

Suvažiavime priimta rezoliucija pasiųsti telegramas JAV prezidentui ir Švedijos ministrui pirmininkui Vytauto-Gražinos Simokaičių reikalui.

LIETUVIS

BOKSININKAS

Las Vegase, JAV, sausio 23 d. vyko tradicinis JAV ir sovietų boksininkų rinktinių mačas, kurį laimėjo sovietų rinktinė santykiu 6:5. Iš keturių sovietų rinktinės debiutantų, vienas geriausiai pasirodžiusių buvo kaudietis Juozas Juocevičius, Sovietų S-gos čempionas, taškais laimėjęs prieš amerikietį Larry Ward. Lietuvis rezultata persvėrė 5:4 sovietinių boksininkų naudai.

Iš Las Vegas sovietų boksininkai keliavo į Denver, kur vietos boksininkus nugalėjo santy-

kiu 4:1. Šį kartą ir vėl laimėjo Juozas Juocevičius, po 1 min. 49 sek. nokautu paguldęs Jim Farrell. Apie Las Vegas rungtynes rašydamos, "N. Y. Times" sausio 24 d. paminėjo ir Juocevičiaus laimėjimus, jo pavardę pažymėjęs: Yvazas Yotssyavlohas...

hamilton

EISMO

NELAIMĖ

Praeito gruodžio pabaigoje O. Adomaskienės vairuojamon ir raudonos eismo šviesos pasikeitimo laukiančion mašinos, iš užpakalio smogė neapdairus važiuotojas.

Nukentėjusi dar ir šiandien nedarbinga ir yra gydytojo priežiūroje. Kartu važiuojo jos 17 m. amžiaus sūnus nenukentėjęs. Jos mašinos remontas kainavo 1.200 dol. Teismo dar nebuvo.

Linkime ligonei greit pasveikti. Ligonė yra ilgametė Hamiltono valstybinės ligoninės tarnautoja.

IŠVYKO

ATOSTOGŲ

Elvyra ir Juozas Bajoraičiai išvyko vienam mėnesiui atostogų Pietų Amerikos Kolumbijos sostinė aplankyti giminių bei pažįstamų.

Jie ten turi įsigiję nuosavą namą, kuriame gyvena ir jį prižiūri E. Bajoraitienės sesuo. Grįžti žada apie vasario 20 d.

PARAPIJOS

APYSKAITA

Hamiltono liet. Aušros Vartų parapijos leidžiamam biuletenyje paskelbta parapijos apyskaita 1970 metams. Iš jos matyti, kad parapija turėjo artį 40 tūkst. dol. išlaidų. Parapija turi ir skolų, bet kiek — nenurodyta. 1971 m. sausio 1 d. saldo per 500 dol.

MERGAIČIŲ

CHORAS

Hamiltono liet. mergaičių choras sparčiai ruošiasi savo pirmam koncertui — krikštynams, kurios įvyks kovo 14 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Scott Park gimnazijos auditorijoje. Chorui

energingai vadovauja sol. V. Verikaitis.

V. Verikaitis šiuo metu dirba Toronte Harbord kolegijos institute kaip muzikos mokytojas, kur mokosi per tūkstantį jaunuolių. Jis ten veda mokinių chorą ir orkestrą.

Jis su dideliu užsidegi-

JAU LAIKAS

PRADĖTI PLANUOTI
VASAROS ATOSTOGAS!

American Travel Service Bureau — savininkas Walter Rask - Rasčiauskas — patyręs kelionių biuras yra pasiruošęs Jums patarti. Jau virš 10 metų sėkmingai organizuoja keliones be kliūčių ir turi didelį patyrimą. Saugokitės nepatyrusių agentūrų ir grupių vadovų, kurie dėl kalbų nežinojimo ar mažos praktikos dažnai suvedžioja keleivius. Kreipkitės į lietuvišką įstaigą ne vien dėl kelionių į Lietuvą, bet ir į visą pasaulį — Meksiką, Hawajus, Australiją, Europą ir žinoma, visą šiaurės ir Pietų Ameriką. Pas mus už lėktuvo bilietą nemokėsite nei cento brangiau, nei pirkdami tiesioginiai iš oro linijų — o be to dar suteiksim naudingus patarimus ir reikalingas informacijas. Pageldaujantieji keliauti su grupėmis iš Amerikos į įvairias pasaulio šalis ras pas mus pilną pasirinkimą brošiūrų American Express, Cooks, Cartan ir kitų patikimų firmų. Kainos visiems prieinamos — nustebsite pamatę, kaip nebrangu šiais laikais keliauti!

O gal Jums patinka individualiai keliauti? — patarsime kaip patogiau sutvarkyti kelionės planą, kokias įdomesnes vietas apžiūrėti.

Taigi, kelionių reikalais: ar dėl lėktuvo bilieto į kaimyninį miestą, ar dėl kelionės aplink pasaulį — kreipkitės į American Travel Service Bureau, 9727 South Western Ave., Chicago, Illinois. Telefonas 238-9787.

Tiksli informacija, geras patarnavimas ir nuoširdus patarimas visuomet Jums pas mus užtikrintas.

PRANESAMA APIE NAUJĄ

GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią

hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pasiretina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais t y r i m o atvejais švelnėjant skausmams, ivykdamo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tesdavosi daugeli mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dvne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina nauju audiniu augimą.

Dabar Bio-Dvne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus gražinti, jei nebūsite patenkinti!

gimu ir energija vadovauja Hamiltono chorui, kuriam šiuo metu jau priklauso 60 mergaičių, lankančių gimnazijas, o kitos jau studijuoja Mc Master universitete ar lanko kitas aukštesnes mokyklas.

Šis, nors dar jaunas choras, spėjo gražiai lietuviškai visuomenei prisistatyti, kaip stiprus meno vienetas. Choras jau du kartus pasirodė Toronte, kelis kartus dainavo hamiltoniečiams, kur visuomet buvo šiltai publikos sutiktas. Taip pat choras yra pakviestas į Londoną vasario 28 d. išpildyti meninės programos Vasario 16 minėjime.

Mergaičių choras kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti jų pirmame koncerte. Tėvų komitetas, vadovaujamas V. Sako, vasario 5 d. posėdyje aptarė artėjančio koncerto reikalus, pasiskirstė darbais.

Komitetas taip pat yra numatęs suruošti po koncerto kuklias vaišes Jaunimo centre. Šių vaišių tikslas pagerbti dainuojančias mergaites ir jų vadovą sol. V. Verikaitį, švenčiantį šiais metais savo muzikinio darbo 25 metų sukaktį.

Tad visi, dideli-maži, seni-jauni, iš anksto skirkime šį sekmadienį šiam didžiam mūsų kolonijos įvykiui. Bilietai į koncertą jau pradėti platinėti. Paremkime dainuojančią jaunimą. J. P.

MIESTO SUKAKTIS

Liepos mėnesyje Hamiltono miestas švęs 125 metų sukaktį. Tam reikalui, tam tikros ceremonijos jau buvo atliktos Naujųjų metų išvakarėse prie Kalėdų eglutės, dalyvaujant miesto viršininkams ir miniai piliečių. Apie šį miestą daugiau žinių duosime vėliau. Zp

KAUKIŲ BALIUS

Kaukių balius jau čia pat — vasario 20 d. Pasiskirtos penkios piniginės premijos už įdomiausias ir geriausias kaukes. I premija — 25 dol., II — 20 dol., III — 15 dol., IV — 10 dol. ir V — 5 dol.

Hamiltono mergaičių choras su vadovu sol. V. Verikaitiu. Choro koncertas bus kovo 14 d. A. Juraičio nuotrauka

Kaukės bus premijuojamos tik tos, kurias komisija numatys tinkamomis premijavimui.

Įėjimas su kaukėmis 1,50 dol.

Kaukių balių rengia ateitininkų tėvų komitetas.

montreal

ŠAULIŲ VAKARAS

Vasario 6 d. Aušros Vartų salėje LK Mindaugo šaulių kuopos suruoštas vakaras pavyko, nors publikos ir galėjo būti žymiai daugiau.

Palyginus su praeitimi, atsilankusiųjų skaičius buvo mažesnis. Atrodo, kad dažnai vietiniai parengimai nebeatkreipia didesnio lankytojų dėmesio.

Vakaras praėjo jaukiuje ir geroje nuotaikoje. Vakarų programoje pasirodė kuopos scenos mėgėjų grupė, kuri suvaidino nepažymėto autoriaus vieno veiksmo komediją "Teodalindą". Vaidino: baroną — J. Zavys, baronienę V. Kizerskytė, motiną G. Kazlauskienė, smilgą A. Mylė, samaną Br. Bagdžiūnas ir tarnaitę K. Buzaitė.

Kai kurie iš jų jiems patikėtas roles atliko be didesnių priekaištų. Kai kada trūko ryškesnės režisoriaus rankos. Dekoracijos ir jų apšvietimas atitiko komedijos pastatymui.

Publika gerai įvertino visų įdėtas pastangas ir plojo. Visi vaidintojai ir vadovai buvo apdovanoti gėlėmis.

Linksmajai vakaro

programai, šokiams grojo geras orkestras, veikė bufetas ir turtinga loterija. Atsilankiusiųjų tarpe buvo ir dalis jaunimo, bet nesimatė didelės dalies pačių kuopos narių.

Visi atsilankiusieji buvo pavaišinti skania prityrusių šeimininkių paruošta vakariene. Visa vakaro tarnyba veikė be priekaištų. J. Šiaučiulis

STUDENTŲ ŽIEMOS STOVYKLA

Kaip ir anksčiau, taip ir šiais metais Montreale liet. studentų sąjunga buvo suorganizavusi žiemos stovyklą Laurinijos kalnuose. Stovykla tęsėsi visą savaitę, nuo gruodžio 28 d. iki sausio 2 d. Studentai, atitrukę nuo savo kasdieninių rūpesčių, gryname kalnų ore beslidinėdami galėjo praleisti įdomiai laiką.

Į stovyklą suvažiavo iš visų rytų Kanados miestų, o taip pat ir iš Amerikos: Vašingtono, Baltimorės ir net Detroito miestų. Daugumą sudarė Ontario provincijos studentai. Viso stovykloje dalyvavo 60 studentų, o Naujųjų metų sutikime su svečiais buvo virš 100. Toks gausus studentų dalyvavimas stovykloje rodo, kad mūsų studentija domisi lietuvišku bendravimu.

Antradienio vakaras buvo skirtas dainai, kur kiekvienas galėjo išmėginti savo balsinius sugebėjimus. Balsų varžybos buvo gana didelės, nes rytojaus dieną kiti vaikščiojo užkimusiais balsais.

Ketvirtadienis buvo skirtas tradicinėms 'futbolo' rungtynėms, kurios

vyko Valle Bleu slidinėjimo vietoje. Rungtynes, kaip ir visuomet, laimėjo torontiškiai, nors, žiūrovų manymu, tai buvo šališkas laimėjimas, nes komanda visą laiką moralistiškai buvo remiama

Toronto gražiosios lyties. Toronto komandai kuklus išpėjimas kitų metų rungtynių galimam pralaimėjimui: organizuokitės iš anksto, nes gali įvykti nemaloni staigmena, (keliamo į 14 psl.)

Lietuvių Profesorių universiteto" knygų draugija Amerikoje prašys, kad 1971 m. prašys išsiuntinėti įvairioms džioje išleis didelį, apie 750 puslapių veikalą bibliotekoms.

"Lietuvos universitetas", Todėl prašome visą kurį apims Lietuvos lietuvišką šviesuomenę Aukštosios Mokyklos istoriją nuo 1579 iki 1944 metų.

Šio veikalo Redakcinės Komisijos pirmininkas yra vysk. Vincentas Brizgys, veikalo redaktorius Pranas Čepėnas, o kalbą lygino prof. Petras Jonikas.

Lietuvių visuomenė, o ypač Lietuvos Universiteto auklėtiniai ir kiti akademikai maloniai prašomi šią knygą iš anksto užsiprenumeruoti, kad leidėjas galėtų bent apytikriai žinoti, kiek knygos kaina yra 15 dolerių, o garbės prenumeratoriais — ne mažiau kaip šimtą dolerių. Mecenatų ir garbės prašomi šią knygą iš anksto užsiprenumeruoti, dės su padėka bus išleidyje. Knygos kaina yra 15 dolerių. Prenumeratos pinigai gali būti sumokami knygų skaičius svarbu gą užsakant arba atsisprenumeruoti iš anksto dėlto, tą knygą išsipirkti. Knygos užsakymus ir jos išleidimas yra brangi maloniai prašome siųsti Lietuvių Profesorių draugijai Amerikoje šiuo adresu: 6616 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Tam tikrą "Lietuvos

"LIETUVOS UNIVERSITETO" KNYGOS UŽSAKYMAS

1. Siunčiu... dolerių ir prašau mane laikyti knygos mecenatu, garbės prenumeratorium, prenumeratorių. 2. sutinku man atsiųstą knygą išpirkti.

Pavardė:

Adresas:

kada didelė dalis tų gražių rankučių, kurios plojo šiemet jums, lemiant laimėjimą, kitose rungtynėse gal jau plos Montrealio komandai.

Slidinėjimo konkursas parodė, kad mes turime iškilų šios sporto šakos

lietuvių sportininkų, kurie tarptautiniame slidinėjimo konkurse galėtų reprezentuoti ir Kanadą.

Mažiau entuziastingi žiemos sportui stovyklautojai išsirikiavo biliardo konkursui, kur po kelių dienų karštų žaidynių buvo galima nustatyti laimėtojus.

Be abejo, labiausiai intriguojantis, ir visų sto-

vyklautojų laukiamas buvo Naujųjų metų sutikimas. Jis buvo pradėtas visų bendra vakariene su vynu, kurios metu jautėsi draugiškas ir nuotaikingas studentų ir svečių bendravimas. Vakarienės metu skambėjo daina, o 12 val., visi sudainavę "Ilgiausių metų", vieni kitiems linkėjo laimės ir sėkmingų studijų.

Nepaisant kai kurių iš viešbučio pusės trūkumų, (prastas apšildymas, nerangus patarnavimas), dauguma studentų žiemos stovykla buvo patenkinti ir šeštadienio ryte atsiveikino su ryžtu kitais metais vėl susitikti idomiuose Laurinijos kalnuose. vk

AUKOS VASARIO 16 PROGA

Montrealyje mes nevykdome lėšų telkimo lietuvių išlaikymo ir laisvės kovos reikalams nei prie bažnyčių, nei salėse, nei eidami per namus. Užtat Vasario 16 proga labai pravartu kiekvienam gerai apsigalvoti ir atiduoti tiems reikalams galimai didesnę savo metinę auką.

Šiais, kaip ir praeitaisiais, metais kiekvienas Montrealio lietuvis savo auką galės paskirti arba padalinti tarp KLB Montrealio Seimelio prezidento ir Tautos fondo. Seimeliui skirta auka eis Kanados Lietuvių Bendruomenės ir mūsų vietinės kolonijos reikalams. Kanadoje Bendruomenė atstovauja ne tik gyviniams lietuvių išlaikymo, bet ir pačios laisvės kovos reikalams. Tautos fondas gi telkia lėšas Kanadoje paremti Vliko vykdymus laisvės kovos darbus globaliniu mastu. Abi organizacijos yra labai svarbios, abi vos vegetuoja dėl lėšų stokos ir jų parėmimą turėtume laikyti už tautinę pareigą. Visų aukotojų sąrašai bus paskelbti spaudoje.

Vasario 16 yra mūsų tautinė šventė, todėl įėjimas į minėjimą yra laisvas visiems, net ir negalintiems duoti jokios aukos. Tačiau šia privilegija nereikia naudotis per laisvai. Praeitais metais savo došnumu mes tikrai

Nepriklausomosios spaudos baliuose visuomet linksma. Ateinanti šeštadieni, vasario 20 d., Šv. Kazimiero salėje — spaudos balius!

nepasižymėjome, nes vidutiniškai aukų negavome nė 2 dol. nuo vieno dalyvio. Daugelis įrašė tik po 1 dol. Už tokia sumą šiandien net ir į kiną, ne tik į koncertą nebeįmanoma nueiti. Iš tokių aukų šiaip taip galima padengti rengimo išlaidos, bet ir tai tik tuo atveju, kai mūsų choras ar jaunimo ansamblis Gintaras duoda nemokamą programą.

Ko gi mes tada į Vasario 16 minėjimus einame? Ar išklausti gero ir pigaus koncerto? Gal rengėjus pradžiuginti savo dalyvavimu? O gal tik savo patriotinę sąžinę apraminti? Tatai labai nuoširdūs ir tiesūs klausimai, dėl kurių nereikėtų užsigauti. Iki šiol lietuvių išlaikymą emigracijoje ir savo laisvės kovą mes laikėme vieną iš pagrindinių priežasčių pateisinti mūsų atsiradimą išeivijoje. Jeigu toks nusistatymas tebėra gyvas, tai iš to reikėtų daryti ir praktiškas išvadas.

Montrealio KLB Seimelio prezidentas tikisi, kad šis jo balsas nebus "tyruose šaukiančiu", kad jis bus teisingai suprantas ir kad mes, montrealiečiai lietuviai, vasario 28 d. užpildysime didelę

Plateau salę Vasario 16 minėjimui ir šauniam Gintaro koncertui.

KLB Montrealio Seimelio prezidentas

VASARIO 16 MONTREALYJE

Paruošiamieji darbai Vasario 16 minėjimui Montrealyje jau baigiami. Jis įvyks vasario 28 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Plateau salėje. Minėjimą rengia Kanados Liet. Bendruomenės Montrealio Seimelio prezidentas.

Meninę minėjimo programos dalį išpildys jaunimo ansamblis Gintaras, Montrealio pasididžiavimas visoje Amerikoje. Tatai nėra tuščias komplimentas. Gintaras su dideliu pasisekimu gastroliavo Toronte, Hamiltone, Otavoje, Londone, Vašingtone ir Philadelphijoje. Šiam sezonui Gintaras jau yra užkviestas į Torontą ir Rochesterį. Labai suprantama, kodėl Gintaras su savo instrumentalistų, šokėjų, deklamatorių ir dainininkių grupėmis sugeba duoti įvairesnę ir ištisinę programą.

Jeigu Gintaras įdomus kitiems, tai jis tuo idomesnis mums montrealiečiams. Net jeigu kurie ir esate jį jau matę, vis-

Dr. E. Andrukaitis

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. André)
TEL. 522-7236.

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL.: 255-3536

Dr. A.O. Jaugelienė

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building. Suite 2001.
Tel. 866-1359.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS

B.K. Schneider, BA, BCL

DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W.
SUITE 1616

PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

J. I. B. vaistai, patentuoti Sveicarijoje Nr. 458628, registruoti JAV ir Europoje, ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskaną, šašus, niežėjimą, sulauko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS. 100 procentų garantuotai, J. I. B. vartodamas 8 uncijas 16 savaičių, nebūsi nei plikas, nei žilas.

Užsakymus su \$6.00 money orderiu siųsti:
JIB Laboratorija, 2498 Daugall Ave., Windsor, Ont.

Gintaro ansamblis išpildys programą per Vasario 16 minėjimą Montrealyje vasario 28 d.

ties rasite daug naujo, nes jis nestovi vietoje, jo programa ir veidai nuolat keičiasi. Nesikeičia tik jo nenuilstami vadai Zigmantas Lapinas, Hilda Lapinienė ir Ina Kličienė.

Šių metų Vasario 16-ji bus ne tik minėjimas, bet ir didelė meno šventė. Prieš koncertą bus trumpas minėjimo aktas, kurio metu diena pritaikyta žodį tars "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius R. E. Maziliauskas.

RENKASI KAT. MOTERYS

KLK Moterų d-jos Montrealio skyriaus susirinkimas įvyks vasario 21 d. po 11 val. Šv. Mišių Seselių patalpose.

Bus įdomi seselės Margaritos paskaita. Kviečiame nares ir prijaunčias gausiai dalyvauti. Valdyba

APIPLĖŠTAS LITAS

Penktadienį, vasario 12 d., apie 7 val. vak. trys ginkluoti vyrai su kaukėmis ant veidų įsiveržė į

Montrealio liet. kredito kooperatyvo Lito patalpas.

Lito tarnautojus G. Montvilienę ir D. Jurkų užrakinę rūbinėje, plėšikai pagrobė kasoje esančią nedidelę pinigų sumą ir pasitraukė.

Policija įvykį aiškina.

RĖMĖJAI

NL spaudos baltųjų karalaitės ir princesių karūnos ir kitų dovanų išlaidoms padengti aukojo draudimo agentai P. Adamonis ir A. Norkeliūnas ir L. Gureckas iš Keatings Ford automobilių bendrovės. Ačiū.

STUDENTAI SLIDINĖS

Montrealio studentų slidinėjimo ekskursija įvyks kovo pirmą šeštadienį. Programa bus įdomi ir neslidinėjantiems.

KEIČIAMA DATA

Vytauto klubo akcininkų ir visų narių visuotinio susirinkimo diena pakeičiama. Susirinkimas į-

vyks ne vasario 28 d., kaip kad buvo skelbiama, bet vasario 21 d., 2 val. p.p.

PASVEIKO

Verdunietis Jonas Petrusis, ligoninėje patikrinęs sveikatą, jau yra sveikas namuose.

SERGA

Ant. Tomkevičius gydosi Montrealio General ligoninėje.

Victoria ligoninėje serga Ona Glaveckienė.

Taip pat serga B. Malinauskienė.

MIRĖ

Praeitą savaitę mirė montrealietis Pranas Baradinskas. Paliko liūdinčią žmoną ir dvi dukteris.

VAKARŲ AUTORIAI

Vilniuje išleistas Ernest Hemingway romanai "Anapus upės, medžių ūksmėje" (30,000 egz.), kuri vertė Silvija Lomsargytė-Bukienė.

Jaunimui išleistas W. Scott romanai "Gražioji Perto mergelė" (25,000 egz.) — išvertė Elena Juškevičienė ir Alina Šlikaitė. Antrą kartą lietuviškai išleistas Stefan Zweig romanai "Širdies nerimas", kuri išvertė Adomas Druktenis.

APSIDRAUSKI! ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

SAVARANKIŠKAS AGENTAS
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti QUEBEC'O ir ONTARIO provincijose
3907 A Rosemont Blvd., Montreal 408, P.Q. Tel. 722-3545
Skr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 5.0%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 metams 7.0%
Term. ind. 2 metams 7.5%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 8.75%
Nekiln. turto 8.75%
Čekių kredito 9.0%
Investacines nuo 9.5 iki 12%
Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

Grupinės kelionės

į Lietuvą

14 dienų -

per AEROFLOT.

IŠ MONTREALIO IŠSKRENDAME:

GEGUŽES 25, LIEPOS 13, RUGPIŪČIO 10
IR RUGSĖJO 7 D.

KAINA NUO **530** USA DOLERIŲ.

MES SUTVARKOME VISUS DOKUMENTUS.

NEDELSDAMI REGISTRUOKITĖS PAS
ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL 131, QUE. - CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Mūsų Kredito Unijos nariui

A † A

PRANUI BARADINSKUI

mirus, jo žmonai Friedai, dukterims ir giminėms bei artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos
"Lito" Valdyba

KRONIKA

LITUANISTIKOS INSTITUTO NARIAI

Lituanistikos Instituto korespondenciniu keliu pravestame balsavime naujais instituto nariais išrinkti šie asmenys:

Jurgis Blekaitis, Anatolijus Matulis, Genovaitė Židonytė-Vebrienė, Antanas Tamošaitis, Česlovas Grincevičius, Julius Slavėnas, Konstantinas Račas, Julius Šmulskštys, Gražina Krivickienė, Ilona Gražytė, Henrikas Nagys, Antanas Rūkštelė, Juozas Žilevičius, Rapolas Krauskas, Benediktas Mačiūka, Leonas Sabaliūnas ir Vytautas Vardys.

Iš 53 instituto narių balsavo 44. Į balsų skaičiavimo komisiją įėjo L. Dambriūnas, dr. K. Jurgėla ir Birutė Saldukienė.

Lituanistikos Instituto pirmininkas yra dr. V. Mačiūnas.

LITERATŪROS PREMIJA

Lietuvių Rašytojų draugijos premijos komisija sudaryta Chicagoje, į kurią įeina Algirdas T. Antanaitis, Anatolijus Kairys, Vincas Ramonas, Povilas Gaučys ir Lietuvių fondo atstovas dr.

Kazys Ambrozaitis. Bus vertinamos 1970 m. išleistos literatūrinės knygos lietuvių kalba.

Premijai 1000 dol. duoda Lietuvių fondas. Leidyklos prašomos tuojau siųsti savo išleistų knygų po 4 egz. premijos komisijai šiuo adresu: P. Gaučys, 3222 W. Marquette, Chicago, Ill. 60629, USA.

BAIGĖ MOKSLUS

Vak. Vokietijoje gyvenantis jaunosios kartos visuomenininkas ir publicistas Artūras Hermanas baigė studijas ir pradėjo dirbti kaip bibliotekininkas Heidelberge.

Buvęs Vasario 16 gimnazijos auklėtinis, A. Hermanas po Velykų žada sukurti šeimą.

KOMPOZICIJA

Muzikas Darius Lapinskas sukūrė naują platesnės apimties simfoninę kompoziciją, pavadintą "Il Vigilante del Mare". Kūrinyje skirtas tragiškajam Simo Kudirkos žygiui atsiminti.

Kūrinio premjera įvyks vasario 27 d. Chicagoje, "Margučio" koncerto metu.

Aušros Vartų choras.

MIRĖ

ADV. A. SUGINTAS

Vasario 2 d. Chicagoje mirė adv. Antanas Sugintas, sulaukęs 80 m. amžiaus.

Velionis teisę studijavo Petrapilyje ir baigė Kaune, dirbo valstybinėse įstaigose, nuo 1924 m.

iki antrojo pas. karo vertėsi advokatūra. Dar gimnazijoje įsijungė į lietuviškąją veiklą, nuo 1912 m. aktyviai dalyvavo valstiečių liaudininkų veikloje, buvo centro komiteto narys.

Jau 1913 m. su kitais redagavo "Aušrinę", vė-

liau bendradarbiavo daugiausia liaudininkų srovės spaudoje. 1944 m. pasitraukė į Vakarų ir nuo 1949 m. gyveno Chicagoje.

Velionis paliko raštu pageidavimą, kad vietose aukų būtų aukojama Dr. Kazio Griniaus fondui.

SPAUDOS BALIUS - didžiausis metų parengimas

K A D A ? - ŠESTADIENI, VASARIO 20 D., 7 VAL. VAK.

K U R ? - ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE, 3426 PARTHENAIS ST.

K A S B U S ? - PUIKUS ORKESTRAS, ŠOKIAI, TURTINGAS BUFETAS, GERA NUOTAIKA, KARALAITĖS RINKIMAI, ĮVAIRIOS PRAMOGOS, STAIGMENOS, UŽKANDŽIAI IR IDOMI PROGRAMA - AV PARAPIJOS CHORO OKTETAS!

B E T O - LINKSMIAUSIA IR IDOMIAUSIA MONTREALIO PUBLIKA!

Į E J I M A S - 3,50 DOL., JAUNIMUI - 1,50 DOL.

K A S R E N G I A ? - ŽINOMA, KAD NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Kanados Lietuvių Bendruomenės
Montrealio Seimelio Prezidiumas
visus kviečia į

VASARIO 16 MINĖJIMĄ KONCERTA

kuris įvyks sekmadienį, vasario 28 d.

Programoje:

11 val. iškilmingos pamaldos lietuvių bažnyčiose
3 val. minėjimo aktas ir koncertas Plateau salėje,
3710 Calixa Lavale, Montreal.

Akto metu kalbės "Nepriklausomos Lietuvos"
redaktorius R.E. Maziliauskas.

MENINĘ PROGRAMĄ IŠPILDYS JAUNIMO
ANSAMBLIS "GINTARAS".

Aukos prie iėjimo.

nepriklausoma
lietuva

Nepriklausoma Lietuva is published weekly by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, La Salle 690, P.Q. R. E. Maziliauskas, Editor. F. P. Pauksaitis, Bus. Manager. Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, P.Q.

Bendradarbiu ir korespondentu spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos ir leidėju nuomoni. Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos nuožiūra. Neišspausdinti rankraščiai autoriams grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį leidykla ir redakcija neatsako.

Metinė prenumerata Kanadoje \$7.50, visur kitur \$8.00. Atskiras numeris 25¢. Rėmėjo prenumerata \$12.00. Adreso pakeitimas 25¢.

Redakcijos ir administracijos adresas:
7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, P.Q.
Tel. (514) 366 6220